БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 йил чиқиши

№ 153 (3125).

7 *август* ШАНБА 1965 йил

Баҳоси 2 тийин.

ДЕҲҚОННИНГ ЁН ДАФТАРИ

«Қизил Ўзбекистон» колхозининг донгдор бригада бошлиғи Анвар Эгамназаров меҳнат қилаётган каттакон хўжаликни бошдан-оёқ ўрганиб чиқиш ҳазилакам иш эмас. Ўзингиз ўйлаб кўринг — қарийб беш юз гектар ерда пахта, маккажўхори, мева-чева, сабзавот, қовун-тарвуз етиштирилаётган бўлса. Яхшиси аввал бригада бошлиғининг ўзи билан гаплашсангиз, ҳамма саволларингизга ундан муфассал жавоб оласиз.

Бригада бошлиғи ўзининг куч-қувватига ишонади, албатта, — қаерга қанча гектар экин экилганини, қанча ҳосил олиш планлаштирилганини, қайси пайкал чанқаб қолганини, қайси пайкалга қўшимча ўғит солиш кераклигини, қаерда культивация ўтказиш лозимлигини ёддан айтиб беради. Лекин ҳар гал гап бошлашдан аввал қўйин дафтарини қўлига олади. Бригада бошлиғи бўлганидан бери бунақа дафтардан нечасини тўлғазиб юборган.

Йигирма йил муқаддам Анвар ўз тақдирини бир умрга жонажон колхози билан боғлади. Аравакаш, кетмончи, табелчи бўлиб ишлади. Бир неча йилдан кейин унга бригадани ишониб топширишди ва хато қилишмади. Пахта топшириш планини йилдан-йилга ошириб бажараверди. Ёш бўлишига қарамай, кўзи обдон пишиб қолган бу йигит «оқ олтин» далаларининг миришкори деган ном чиқарди. Ўзининг илтимосига биноан, Эгамназаровни қолоқ бригадага ўтказишди. Лекин ҳосилдорлик тупроққа эмас, балки тажрибага, ишнинг кўзини ва ернинг тилини билишга боғлиқ эканини бу бригадада ҳам исботлади. Анвар Эгамназаров кеча-кундуз ишлаб, шуҳрат кетидан қувмаган бўлса ҳам, аммо шуҳрат уни топиб олди. 1956 йилда унинг бригадаси бир юз қирқ беш гектар ернинг ҳар гектаридан 46,7 центнердан хирмон кўтарди. Бригада бошлиғи кўксига Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг олтин юлдузчаси тақилди.

Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида ишлаётган бригада бошлиғининг тажрибаси билан танишмоқ учун республиканинг ҳамма томонларидан колхоз раҳбарлари келадиган бўлиб қолишди. Қардош Тожикистон, Туркманистон, Озарбайжон республикаларининг пахтакорлари ҳам қадам ранжида қилиша бошлади. Ҳаммаларини муваффақиятнинг сири нимада? — деган битта савол қизиқтирар эди. Эгамназаров бригаданинг иши тўғрисидаги ҳикоясини бошлашдан аввал ўзининг қўйин дафтарини қўлига олади.

Бригада бошлиғи тўрт амални яхши кўради, ҳамма нарсани — қанча одам, техника, минерал ўғит кераклигини, суғориш, озиқлантириш, чеканка қилиш, культивация ўтказиш муддатларини ипидан-игнасигача олдиндан ҳисоблаб чиқади. Бутун бригаданинг қиладиган иши қўйин дафтарига ёзиб борилади. Шунинг учун ҳам қайси иш ўтган йилларда қайси муддатда қилинганини, қандай хатога йўл қўйилгану, нима туфайли муваффақиятга эришилганини эски ёзувларга қараб осонгина билиб олади. Албатта, энг мўл ҳосил олинган эллик олтинчи йилдаги қўйин дафтарига кўпроқ назар ташлаб туради. Лекин маълум бўлишича, ўша вақтда ҳам баъзи нуқсонларга йўл қўйилган экан.

Хирмоннинг нариги ёғидаги пайкалда ғўзанинг чўғи бўлмади, лекин бошқа участкалар ҳисобига бу нарса билинмай ўтиб кетди. Бироқ дафтарга ёзилган гаплар қолди. «..Суғоришдан кейин культивация кечиктириб юборилди...». Хўш, бунинг маъноси нима? Ернинг бети оқариб, тарс-тарс ёрилиб кетди. Ана шу ёриқлардан кирган шамол намни қуритиб қўйди. Ўшанда культивация ўз вақтида қилиниб, тупроқдаги нам уч-тўрт кун сақланиб турганда, ғўзанинг гули нўхатдай майда кўсакка айланишга улгурмасдан туриб тўкилиб кетмаган бўлур эди..

Эгамназаров бора-бора ғўзанинг «тили»ни тушуна бошлади. Ғўза гуллаганда киши хурсанд бўлади. Лекин оқ гулбарглар ҳали ҳосил деган гап эмас. Гул пушти рангга киришини кутиб туриш, шундан кейин дарров культиватор солиш керак. Ҳаммадан муҳими озиқлантириш билан суғоришдир. Қаерда сув кўпайиб қолганини, қаерда нам етишмаётганини ғўзанинг ўзи айтиб беради. Ортиқча суғориб юборилса сарғайиб, чанқатиб қўйилса қорайиб қолади. Мана шунда дарров чорасини кўриш керак.

— Ерларимиз қулинг ўргулсин. Сувини вақтида бериб турсангиз кифоя, — дейди табассум билан Анвар ака. — Бу йил сувнинг мазаси бўлмаса ҳам, бир юз етмиш гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан уруғлик пахта олиш ниятимиз бор.

Ҳозирча дала шийпонида олма қоқи қилинаяпти. Бу йил мева роса бўлди-да, — дейди бригада бошлиғи. — Териб олишга улгура олмайсан киши. Картошка, карам, помидор, пиёз, бодринг, сабзи, лавлаги ҳам бу йилгидака бўлган эмас. Ўттиз гектар ердаги маккажўхоримизнинг чунон битганини айтмайсизми.

Ўтган йили бригада ўз хўжалигидан тўрт юз минг сўм даромад олди. Ҳар бир колхозчининг ҳар меҳнат кунига тўрт сўм эллик тийиндан пул тақсимланди. Анвар аканинг ҳисобига кўра, бу йил бригада аъзолари ҳар бир меҳнат куни учун камида беш сўмдан пул олишади.

..Бригада бошлиғи ўз хўжалигини ишнинг кўзини билган ҳолда, ҳисоб-китоб билан бошқараяпти. Унинг 1965 йилги қўйин дафтарига кун сайин янги-янги гаплар ёзилаяпти. У ўзининг одатини тарк этмай, сарфланган ҳар бир тийинни бир сўм қилиб қайтариб олиш учун қалам билан ҳисоб-китоб чиқараяпти.

М. ЖАЛОЛОВ.

Оржоникидзе районидаги машъал «Қизил Ўзбекистон» колхозининг пахтакорлари шу кунларда ғўза парвариши ишларини янада уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Суратда: (чапдан) 2-бригада бошлиғи Ю. Соибов ва сувчи М. Қурбонов ўртоқлар ғўза суғорилаётган пайкалда.

М. Нуриддинов фотоси.

ҲОСИЛ КЎПАЙМОҚДА

Катта пайкал оралаб борар эканмиз, сершох ғўзаларни кўриб, дилимиз қувнайди. Навбаҳордан буён пешона тери тўкиб, юрак ҳароратини ҳадя этиб, мўл ҳосил ундираётган жонкуяр деҳқонларга балли деймиз. Ғўзалар озуқага обдон тўйиб, сувга қонган. Ҳар тупда шода-шода ҳосил тугунчалари. Участка бошлиғи Қозоқбой ака Ризаев билан суҳбатлашмоқдамиз.

— Бу йилги мажбуриятингиз қанчадан? — қизиқиб сўраймиз ундан.

— 35 центнердан, — ишонч билан жавоб беради Қозоқбой ака. Ҳосилга ҳосил қўшиш ойлиги ҳисобланган июлда участкада ғўза парвариши қандай ташкил этилганлиги, энди август ойида қандай тадбирларни амалга ошириш мўлжалланаётганлиги тўғрисида ҳам сўзлайди у.

— Июлда барча майдонлардаги ғўза қатор ораларига 1,5 марта комплекс ишлов бердик. Минерал ўғит билан маҳаллий ўғитни аралаштириб, сўнгги бор озиқлантирдик. Бирор туп ҳам ғўзанинг чанқаб қолишига йўл қўймадик. Июль ойида участкамиз аъзолари бир ёқадан бош чиқаришиб, астойдил меҳнат қилишди.

Дала айланишда давом этаяпмиз. Мана ёнимизда нуроний бир чол эгатларни кўздан кечиряпти. Қўлида қалин қоғоз. Уларни эгат бошларига бостираяпти. Сув бир текис оқсин. Ҳар бир эгатдаги ғўза баравар қониб сув ичсин, отанинг тилаги шу. Участка сифат инспектори Анорбой Рихсиев шундай деди:

— Бу киши Собир отамиз, миришкор сувчимиз. Ҳаммамиз отахоннинг ишидан хурсандмиз. Тиним билмайди. Бошқаларни ҳам астойдил меҳнат қилишга чорлайди.

— Ерда ҳам ер бор, — дейди сувчиларнинг саркори Собир ота Имомов, — мана шу карта бироз нобопроқ. Сув тараётганимизда жўякма-жўяк айланмасак эгатнинг ўрта белидаги ғўзалар сувга қонмай қолади. Шу боисдан биз Очил ўғлим билан бирга (у шогирди, сувчи Охуновни айтаётган эди) ариқларни калтароқ олиб сувнинг равон оқишини таъминлаяпмиз.

Бундай қараганда ғўзалар унча бўйига зўр бермаган. Ҳосил шохлари эса кўп. Ўтган йили участкада пахтачиликни комплекс механизациялаш сари дадил қадам ташланган. Пахта йиғим-терими даврида икки «зангори кема» хирмонга 161 тонна «оқ олтин» тўккан.

— Бу йилги мўлжалимиз бултургидан икки баравар ортиқ, — дейди участка бошлиғи Қозоқбой ака Ризаев, — 300 тонна пахтани машиналар ёрдамида термоқчимиз. Эрта баҳорданоқ ғўзани шунга мослаб парвариш қилаяпмиз. Тажрибали механизаторлардан Тўлаган Тожиев, Ғаффор Исомов, Қодир Ирисов ўртоқларнинг ҳар бири биттадан звенога бошлиқ. Чигит ерга тушибдики, улар ўз универсаллари билан пахтазорларда жавлон уришаяпти.

Кўриниб турибди, участка пахтакорлари ўз мақсадларига эришадилар. Негаки, ҳар гектар майдонда ўртача 90 минг тупдан кўчат сақланиб қолинган. Гектарларнинг тўла бўлиши учун курашилган.

Участка аъзолари август ойида то пахта йиғим-терими бошлангунга қадар ғўза парваришини қизғин давом эттиришмоқчи. Айниқса, ғўзаларнинг чанқаб қолмаслиги учун зарур тадбирларни амалга оширишмоқчи. Жалил Файзиев, Тўла Мирбобоев ўртоқлар Қорасув қирғоғига ўрнатилган насосни эҳтиётлаб кеча-ю, кундуз ишлатишаяпти. Собир Имомов, Раҳимберди Раҳмонов, Жўрахўжа Ғуломов, Мамажон Тожибоев, Маннон Исомов ўртоқлар кечани-кундузга улаб, сувдан тежаб-тергаб фойдаланишаяпти. Ҳозирги мўл ҳосилни сира нобуд қилмай тўла сақлаб қолиш, ҳосилга-ҳосил қўшиш эндиликда кўп жиҳатдан сувчиларнинг қўлида эканлигини улар жуда яхши тушунадилар.

Ўртоқ Қозоқбой Ризаев бошлиқ участка пахтакорлари: ваъдага вафо марднинг иши, деган шиор остида далаларда ана шундай астойдил меҳнат қилишаяпти.

Ж. САЪДУЛЛАЕВ.

Калинин районн, «Ленинизм» колхози.

ПУНКТДАГИ БОҚИ БЕҒАМЛАР

Пахтакорлар бу йилги сув кам бўлган оғир шароитда ҳам мўл ҳосил етиштириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. «Оқ олтин» ортилган қизил карвонларнинг пахта пунктлари томон йўл олишларига вақт оз қолди.

Деҳқонлар-ку, катта ҳиммат билан ишлаб, мўл ҳосил етиштираяптилар. Хўш, шу меҳнатларининг самараси бўлган «оқ олтин»ларни қабул қилиб оладиган пахта пунктлари мавсумга тайёрми? Мана шу саволга жавоб олиш учун Ўрта Чирчиқ районидаги Қумовул пахта пунктига борсангиз қизиқ ҳангомаларга дуч келасиз. Бу ерда ҳосилни қабул қилишга тайёргарлик кўриш тўғрисида ҳали ҳам ҳал бўлмаган бир талай жумбоқлар борлигини эшитасиз. Мана, пахта пунктининг янги мудири ўртоқ Ўтаб Гулматов билан суҳбатлашабошладик.

— Бу йил пунктга қанча тонна пахта қабул қилинади?

— Беш минг тонна.

— Қайси колхозлардан қанча пахта қабул қилинади?

— Охунбобоев номли колхоздан бошқа яна қайси хўжаликдан пахта қабул қилиниши ҳозирча номаълум.

— Машина билан терилган пахтадан қанча тонна қабул қилмоқчисизлар?

Гулматов ҳайрон бўлди. Бирдам ўйлаб олгач, олдин 3 минг тонна, сўнгра 3500 тонна, деди. Бундан кўриниб турибдики, ҳозир айтилган рақамларга унинг ўзи ҳам ишонмайди.

Ўтган йили машина билан терилган пахтадан бу ерда икки минг тонна қабул қилинган эди. Шу пахта пунктга топширилгунча колхозчилар роса овора бўлишганди.

— Пахта пунктларининг қондасига кўра колхоздан келган машиналар бир соатдан ошиқ тўхтаб қолса, пункт штраф тўлаши керак экан. Биз ишқилиб пахтамизни қабул қилишса бўлди, деб машиналар, тракторлар уч-тўрт соатлаб тўхтаб қолса ҳам индай олмаймиз. Бир нима десак, улар ҳар хил нағма чиқаришади. Бир марта олишиб қолсак, ўн марта ялиниб салом беришга мажбур бўламиз. Пахта етиштириш, териш ҳам бир-у, уни пунктга топшириш ҳам бир. Жуда қийналиб кетамиз, — дейди Охунбобоев номли колхоз раиси Миразиз Рўзиматов.

Ўтган йили «Полярная звезда» колхози шундай қийинчиликларга дуч келгани учун ҳосилни Қорасув пахта пунктига олиб бориб топширишга мажбур бўлган эди.

Бундан кўриниб турибдики, пунктда пахта қабул қилиш ўтган йили осонлик билан ўтмаган. Колхозлар катта қийинчиликларга дуч келган. Хўш Қумовул пахта пункти бу йил мана шундай аҳволларнинг юз бермаслиги учун қандай тадбирлар кўрмоқда. Техника воситалари, бунт қиладиган майдонлар, транспортёрлар етарликми?

Ўтган йили бу ерда 22 та бунт қиладиган майдон бор эди. Бу йил шундан 16 таси қолибди. Пахта пунктининг бир қисм ери бошқа ташкилот ихтиёрига берилган. Бунинг бадалига у ташкилот 1500 тонна пахта сиғадиган катта бостирма бериши керак. Лекин бу масала ҳали узил-кесил ҳал қилинмаган. Ана шу катта бостирманинг томи ҳали ёпилмаган. У қачон ёпилади ва қачон пункт ихтиёрига ўтказилади, номаълум.

Бу йил машина билан терилган пахтадан ўтган йилгига нисбатан бир ҳисобда минг тонна, иккинчи ҳисобда 1,5 минг тонна кўп қабул қилиниши лозим. Ваҳоланки шунча пахтани қабул қилиб олиш учун пунктда ҳеч қандай ўзгариш бўлмаган. Ўтган йили пунктда 3 та ПТХ-20 машинаси ва тўкилган пахтани транспортёрларга узатиб берадиган иккита ПЛ маркали прицеп бор эди. Ҳозир ҳам ўша машиналарнинг ўзи. Машина билан териладиган пахта миқдори ошганлиги ҳисобга олиниб, қўшимча янги машина олиш тўғрисида ҳеч ким қайғураётгани йўқ.

Ўтган йили шу пунктга пахта топширган колхоз вакиллари билан суҳбатлашиб қолсангиз, пунктда ҳозир мавжуд бўлган мана шу машиналар нормал ишламай, қўлни тутганини ҳикоя қиладилар. Пахта пунктининг механиги А. Пабрухин:

— Бизда ана шу машиналарнинг ҳам транспортёрларнинг ҳам бир меёрда ишлашини таъминлайдиган кадрлар етишмайди. Айниқса, пахта кўплаб келабошлаган пайтларда бир киши ҳамма машиналарга қараб улгурмайди. Шу тўғрида ўйлаб кўрилса яхши бўларди. — дейди.

Ҳозир пункт атрофидаги деворлар оқланаяпти. Ўсиб кетган ўтлар юлиниб тозаланаяпти. Транспортёрларнинг қайишлари созланаяпти. Тозалаш ва қуритиш цехидаги машиналар ремонт қилиниб артиляпти. Булар шубҳасиз яхши. Аммо пунктга келадиган пахталарни бетўхтов, тез қабул қилиб олиш учун, колхозлардан келган машиналарни кутиб қолмаслиги учун зарур бўлган энг муҳим тадбирлар ҳақида бош қотирилмаяпти.

Область пахта тайёрлаш трести ва Тошкентдаги 1-пахта заводи раҳбарлари бу жумбоқларни тезроқ ечиб беришлари, пунктни мавсумга тўла-тўкис тайёр қилишлари лозим.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Пункт мудирининг хиргойиси:

— Пунктимиз таппа-тайёр, айтинг дўстлар не ғамим бор. Айшим суриб, роҳат қилиб, айтсам арзир ёр-ёр.

А. Ҳолиқов чизган расм.

Она-Ватан бўйлаб

ГИГАНТ ГЕНЕРАТОР

ЛЕНИНГРАД. Ленинграддаги «Электросила» фирмасига қарашли битта машинанинг қуввати ярим миллион киловатт бўлиб, шу жиҳатдан у гидравлик генераторлар орасида жаҳон рекордчиси ҳисобланар эди. Ҳа демай ундан ҳам зўр рекордчи машина бунёдга келади. Бутуниттифоқ электромеханика илмий-тадқиқот институтининг Ленинград филиалида бундан ҳам «кучлироқ» — 530 минг киловатт қувватга эга бўлган генераторнинг техникавий лойиҳаси тузила бошлади.

Янги гигант Енисей дарёсидаги иккинчи станция—Саян. Шушенское станциясига мўлжалланган. Станцияга ана шундай машиналардан ўн иккитаси ўрнатилади. Саян-Шушенское станциясидаги ҳар бир генератор Красноярск ГЭСидаги генератордан юз тонна енгил бўлади. Машинанинг вазни камайтирилиши эвазига унинг айланиш тезлиги анча оширилади. Статорнинг обмоткасини симларнинг ичидаги йўллардан оқиб турадиган тоза сув билан совутишга қарор қилинди.

УЗОҚ ШАРҚ ҚАЛАЙИСИ

ХАБАРОВСК. Қалайи тоши-касситерит саралашнинг янги технологияси жорий қилингандан кейин Узоқ Шарқдаги Солнечное консаралаш комбинатининг қуввати йигирма процент ошди. Яқин вақтларгача касситеритни саралаш ва ундан металл чиқариб олиш икки циклли схема асосида ўтказиб келинар эди. Корхона инженерлари билан Хабаровск Халқ хўжалиги кенгашининг инженерлари янги технологияни таклиф қилишди. Натижада рудадан олинадиган металл тўрт процент кўпайди.

Корхонанинг реконструкция қилинганлиги маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга анча ёрдам берди. Янги ускуналардан фойдаланиш натижасида тегирмонларнинг иш унуми икки баравар ошди. Саралаш фабрикасининг цехларига анча мукаммал агрегатлар ва қўшимча аппаратлар ўрнатилди. Шу ишларнинг ҳаммаси ишлаб чиқаришни тўхтатмасдан бажарилди.

АСАЛ МЎЛ

ЖИТОМИР. Полесье далаларида гуллаган гречиха бол ҳидини таратиб турибди. Бу йил ўтган йилдагидан бир неча баравар кўп майдонга гречиха экилди. Шу туфайли асал арилар учун қулай шарт-шароитлар вужудга келтирилди. Ҳозир яшиклардан асалнинг дастлабки ҳосили олина бошлади. Натижалар жуда яхши бўлаяпти. Кўпгина колхозлар ҳар яшикдан 15—20 килограмм асал олди.

Асалнинг дастлабки ҳосилини йиғиштириш давом этаяпти. Колхоз омборларига беш юз центнердан ортиқ хушбўй асал келиб тушди.

ҚУРАНИНГ ЯНГИ МЕҲМОНЛАРИ

БОКУ. Озарбайжондаги балиқчилик хўжаликларида Кура дарёсига майда осетр балиқларини қўйиб юбориш мавсуми тамом бўлди. Бу билан Каспий денгизининг балиқ кони анча тўлдирилади. Ўн ярим миллиондан кўпроқ майда осетр балиғи қўйиб юборилди.

Озарбайжон балиқчилари ўзлари етиштирган «шип-севрюга» гибриди билан фахрланмоқдалар. Бу гибрид оддий севрюгага қараганда тез ўсади ва икки баравар кўп тош босади.

ТОҒЛИ РЕСПУБЛИКА УЗУМИ

ДУШАНБА. Тожикистонда мўл узум ҳосили пишди. Ново-Сибирск билан Хабаровскка узумнинг биринчи катта партияси юборилди. Мамлакатнинг йирик саноат марказларига узум етказиб бериш мавсуми шу тариқа бошланиб кетди.

Тожикистондаги ихтисослаштирилган боғдорчилик-узумчилик совхозлари бу йил йигирма минг тоннадан кўпроқ узум беришни мўлжалламоқда.

ЭЛЕКТРОН МАБЛАҒ ТЕЖАЙДИ

ЦЕЛИНОГРАД. Петропавловск темир-бетон конструкциялари заводида буюмларни иссиқ ҳолида ишлашни бошқарувчи автоматик система ишлаб турибди. Бу системани инженер А. Жбанов ишлаб чиқди. Иккита электрон асбоб автоматиканинг «мияси» бўлиб хизмат қилади. Шулардан бири камераларнинг бутун серияси программа белгилаб берса, иккинчиси ишлаш вақтини ва ҳароратни қайд қилиб боради. Иш жараёни бир сменага программалаштирилади. Янгиликни жорий қилиш натижасида бир ойда йигирма минг сўмдан ортиқ пул тежаб қолинди.

ОЗУҚА ЦЕХЛАРИ

ОЛМАОТА. Қозоғистондаги совхоз ва колхозлар чорва озуқаси учун ҳозирдаёқ бир миллион центнердан ортиқ похол ғамлаб қўйди. Кўпгина хўжаликлар похолни асосан емга аралаштириб беришни мўлжалламоқда. Семипалатинск область қишлоқ хўжалик тажриба станцияси каттагина озуқа цехини яқиндагина ишга тахт қилиб қўйди. Бу цех бир сменада ўн саккиз тонна похолни сомонга айлантириб буғлайди ва ундан терт тайёрлаб чиқаради. Атрофдаги хўжаликлар станция коллективининг чорва молларга похолни ана шу тахлитда едириш соҳасидаги тажрибасини ўрганмоқда.

Қозоғистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги совхозларда юзлаб янги озуқа цехлари ташкил этишга қарор қилди. (ТАСС).

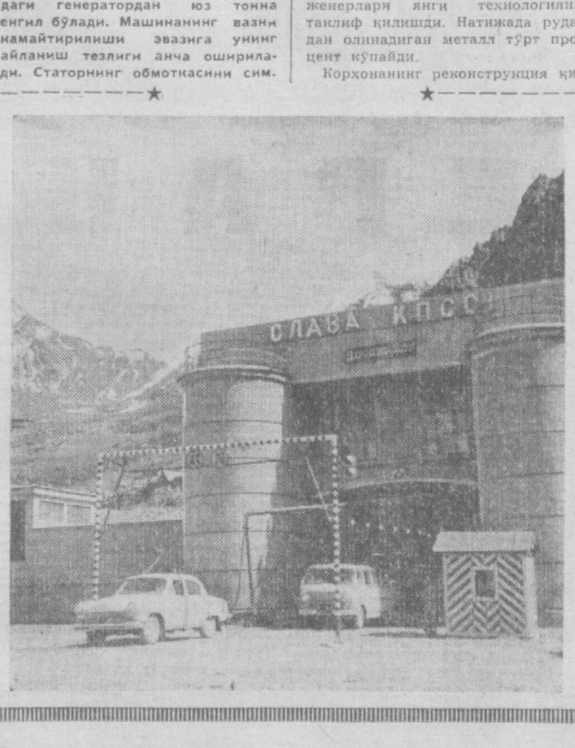

Тянь-Шань — Туя-Оша тоғлари оралиғида 3200 метр баландликда қурилаётган тоннель ишга туширилди. Бу мамлакатимизнинг энг баланд тоғ тоннелидир.

Суратда: тоннелнинг шимолий портали.

А. Клейменов ва **К. Толстокулаков** фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ҚИПИҚДАН ПЛИТАЛАР

«Главташкентстрой» бинокорлари ва монтажчилари ўз байрамлари арафасида яна бир меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Тошкентдаги биринчи ёғочни қайта ишлаш заводида янги йирик ёғоч-қипиқ плиталар цехи ишга туширилди. Бу цехда шу вақтгача чиқиндига чиқариб ташланган ёғоч-қипиқдан қурилишда кенг фойдаланиладиган плиталар тайёрланади. У ҳар йили 60 минг кубометр плита ишлаб чиқариш қувватига эга. Технология жараёнлари асосан механизациялашган. Турли агрегатлар ишчилар меҳнатини енгил қилади, иш самарасини оширади.

Тайёрланган дастлабки плиталар маданий-маиший муассасалар, уй-жойлар бунёд этаётган бинокорларга етказиб берилди.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ХИРОСИМА ШАҲРИ АҲОЛИСИГА МАКТУБИ

Хиросимада чиқадиган «Тюгоку Симбун» газетаси КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежневга мурожаат қилиб, Японияпаги бу шаҳарга Америка авиацияси атом бомбаси ташлаган кунга 20 йил тўлиши муносабати билан тинчликни ҳимоя қилиш ва термоядро урушининг олдини олиш масалалари борасида ўз фикрингизни айтсангиз, деб илтимос қилди.

Л. И. Брежнев Хиросима шаҳрининг аҳолисига мактуб юбориб, аввало, совет кишиларининг япон халқига дўстлик ҳисларини ҳамда Хиросима шаҳрига атом бомбаси ваҳшийларча ташланганн натижасида қурбон бўлган кишиларнинг ҳаммасига, атом қуролининг ҳалокатли таъсирига мубтало бўлган японларнинг ҳаммасига энг самимий хайрихоҳлик ҳисларини изҳор қилди.

Мактубда айтиладики, империалистик агрессорларнинг ҳарбий планларига қарши курашга барча тинчликсевар кучларни жипслаштириш, тинчликни мустаҳкамлаш ва термоядро урушининг олдини олиш учун курашда урушга қарши, империализмга қарши турган ҳамма кучлар ва ҳаракатларнинг бирлигини таъминлаш — тинчликни қадрловчи кишиларнинг ҳаммаси Хиросима фожиасидан чиқарган энг биринчи хулоса бўлди.

Ҳозирги вақтда тинчликсевар халқларнинг ҳаммаси Американинг Вьетнамдаги агрессиясини тўхтатишга эришишни, урушнинг мана шу хатарли ўчоғидаги оловни сўндиришни, агрессорларнинг қўшинларини Ҳиндихитой районидан чиқартириб юборишга эришишни ўзларининг бурчлари, деб билмоқдалар. Совет халқига келганда, у вьетнамлик қардошларнинг Америка империалистларига қарши олиб бораётган адолатли курашига зарур ёрдам бериб келди ва бундан буён ҳам бераверади.

Япон халқи амин бўлиши мумкинки, деб ёзади пировардида Л. И. Брежнев, совет кишилари Хиросима фожиасининг такрорланишига йўл қўймаслик учун барча тинчликсевар халқлар билан бирликни мустаҳкамлаб курашишга маҳкам бел боғлаганлар. (ТАСС).

БИРДАМЛИК РУҲИДА

М. КОТОВ

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг масъул секретари

□ □ □

Ҳафталар, ойлар ўтар, лекин тинчлик, миллий мустақиллик ва ялпи қуролсизланиш учун жаҳон конгрессининг ҳар бир қатнашчиси шу йиғиннинг якунловчи кунини хотирада узоқ сақлаб қолади.

..Хельсинки, 15 июль куни кеч соат тўққиз. Канадалик дўстимиз, тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг энг обрўли ветеранларидан бири Жеймс Эндикотт конгрессни ёпиқ деб эълон қилди ва унинг иштирокчиларига оқ йўл тилади. Залда қарсаклар бошланди. Шу куни Финляндия пойтахтининг Стуренкату кўчасидаги кенг бинода кўп марта олқишлар янграган эди.

Мажлис бошида минбарга Жон Поль Сартр кўтарилди. Жаҳонга ёзувчи ва файласуф сифатида машҳур бўлган бу киши ҳаяжонли нутқ сўзлади. У конгресснинг энг муҳим мавзуси ҳақида — Вьетнам ҳақида, термоядро уруши хавфини туғдираётган Америка интервенцияси ҳақида гапирди. У Жанубий Вьетнам халқининг кураши бутун инсониятнинг империализмга қарши, тинчлик ва тараққиёт учун курашининг муҳим қисми эканлигини қайта-қайта уқтирди. Сартр конгресснинг Вьетнам бўйича резолюция лойиҳасини тақдим қилди. Резолюция якдиллик билан қабул қилинди. Фақат Америка делегациясининг бир неча аъзосигина бу ҳужжатга қарши овоз берди.

Конгресс бошқа бир муҳим ҳужжатни — Умумий баёнотни қабул қилишда ҳам бирдамлик кўрсатди. Унда ҳозирги халқаро аҳволга конкрет баҳо берилиб, ҳамма қитъаларда империалистик агрессияга қарши, халқлар озодлиги ва миллий мустақиллиги, қуролсизланиш, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларини амалга ошириш учун курашнинг аниқ вазифалари қўйилади. Бу баёнотга қарши бирорта ҳам овоз бўлмади.

Делегатларнинг тинчлик тарафдорлари бутун жаҳон ҳаракатининг асосчиларидан бири бўлган инглиз олими Жон Бернал билан хайрлашуви ҳам ҳаяжонли бўлди. Бу киши саломатлиги ёмон бўлгани сабабли Жаҳон Тинчлик Кенгашининг ижрочи — президенти лавозимидан кетишга мажбур бўлди. Конгресс қатнашчилари ўринларидан туриб якдил олқишлар остида Бернал билан хайрлашдилар. Пабло Неруда делегатларнинг Берналга нисбатан ҳис-туйғуларини ифодалаб ёзган шеърини минбардан туриб ўқиб берди.

Конгресс кун тартибидаги масалаларни кўриб чиқишни тугаллаган бўлса ҳам Хельсинкидаги Маданият саройи кеч тунгача очиқ эди. Делегатлар қизғин суҳбатлашдилар, ўз таассуротларини гапириб бердилар. Улар етти кун давом этган қизғин иш якунларини муҳокама қилишиб, конгресс натижаларига юқори баҳо беришди..

Бу конгресснинг муҳим хусусияти шундаки, Хельсинкида тинчлик учун курашувчи жуда кўп гуруҳ ва ташкилотлар вакиллари тўпланди.

Конгресс состави ҳам диққатга сазовор. Хельсинкига келган 1210 эркак ва 249 хотин-қиз делегатнинг кўпчилиги тинчлик тарафдорлари халқаро йиғинида биринчи марта иштирок қилди. Конгрессга тўпланган ёшларнинг жанговар руҳи ва катта қизиқишига гувоҳ бўлдик, бу янги авлоднинг вояга етганлигидан, тинчлик учун курашувчилар армиясига янги кучларнинг келиб қўшилганлигидан нишонадир.

Конгресс қийин бир халқаро шароитда тўпланди. Хельсинки минбаридан нотиқлар сўзлаётган бир вақтда бу ердан шарқи-жанубда — минглаб километр нарида, Вьетнамда самолётлар бомба ташлаб, қишлоқларни ёндирарди. Доминикана Республикаси пойтахти кўчаларида АҚШнинг босқинчи қўшин солдатлари қадам ташлаб ўтиб борарди. Бонн генераллари Америка дипломатлари ва сиёсатчиларининг расмий қўллаб-қувватлашига таяниб, ўз мамлакатларини ядро қуроли билан таъминлаш режаларини ишлаб чиқмоқда эдилар. Ангола ва Мозамбикда эса қон тўкиларди — Португалия мустамлакачилари бу ерда тобора ўсиб бораётган миллий озодлик ҳаракатини зўр бериб бостиришга уриняпти. Жанубий Африкада ирқчилар қутурмоқда, Арабистон ярим оролида эса инглиз қўшинлари навбатдаги жазо хуружларига тайёрлик кўраётган эдилар.

98 мамлакатдан Хельсинкига келган делегатлар жаҳон термоядро урушининг олдини олиш, барча тинчлик кучларини жипслаштириш бўйича конкрет тадбирларни белгилаш учун халқаро аҳволни анализ қилишлари лозим эди.

Атом уруши шарпасига қарши курашиш — бу тинчлик учун курашаётган барча гуруҳларнинг, барча тинчлик тарафдорларининг бош вазифасидир. Дунёга ҳоким бўлиш даъвосини қилаётган империализм мавжуд экан, ҳали ёппасига қуролсизланишга эришилмаган экан, жаҳон уруши хавфи қола беради. Уруш олови ер шарининг ҳар қандай бурчагида аланга олиб кетиши мумкин. Эндиликда айниқса АҚШ нинг Вьетнамдаги агрессияси жаҳон конфликтига айланиб кетиш хавфини туғдирмоқда. Шунинг учун ҳам конгрессда унинг биринчи комиссияси ишига ҳамманинг зўр эътибор бериши табиийдир. Комиссия Вьетнам халқининг мустақиллик, бирлик ва тинчлик учун адолатли курашини барча халқлар томонидан қўллаб-қувватлаш масаласи билан шуғулланди.

Беш қитъанинг 38 мамлакати, шунингдек олтита халқаро ташкилотнинг 61 вакили шу комиссияда нутқ сўзлади. Комиссия қуйидаги пунктлар бўйича якдил битимга келди:

— АҚШ ҳукуматининг Жанубий ва Шимолий Вьетнамга қарши олиб бораётган босқинчилик урушини қоралаш;

— Вьетнам халқининг ана шу агрессияга қарши адолатли курашини тўла қўллаб-қувватлаш;

— Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг 1965 йил 22 март баёноти ҳамда Вьетнам Демократик Республикаси Миллий мажлисининг 1965 йил 10 апрель мурожаатини қўллаб-қувватлаш.

Миллий-озодлик ҳаракати масалалари Хельсинкида тинчлик тарафдорлари ҳаракатида ҳар қачонгидан ҳам кўра кенг муҳокама қилинди.

Империализмга қарши кураш вазифалари айниқса муҳим бўлган Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари вакиллари тинчликнинг ҳар бир тарафдори уларнинг иттифоқчиси, дўсти ва ҳаммаслаги эканлигини кўрдилар.

Конгресс «кичик» деб аталмиш мамлакатлар вакиллари учун айниқса катта аҳамиятга эга бўлди. Улар империализмга, мустамлакачиликка ва агрессияга қаршилик кўрсатишда тинчликсевар халқларнинг бутун буюк фронтига таяниш мумкинлигига ишонч ҳосил қилдилар. Улар ўз кучларига, мустақиллик ва суверенитетни мустаҳкамлаш, ўз мамлакатларининг тинч демократик тараққиёт йўлидан ривожланиши учун имконият борлигига бўлган ишончни мустаҳкамладилар.

Хельсинкидаги конгресс қуролсизланиш, ҳамкорликни мустаҳкамлаш, барча катта ва кичик мамлакатларнинг тинч-тотув яшаши идеясини амалга ошириш йўлларини қидириш билан боғлиқ бўлган қатор позитив масалаларни кўриб чиқди.

Конгрессда совет делегацияси бошлиғи А. Е. Корнейчук қуролланиш пойгасининг иқтисодий ва социал оқибати тўғрисида доклад қилди. Бу доклад конгресс қатнашчилари томонидан қизғин маъқулланди.

Тинчлик, миллий мустақиллик ва ялпи қуролсизланиш учун Бутун жаҳон конгрессида Совет делегацияси Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ конференциясида тинчлик тарафдорларидан олинган наказга тўла амал қилди. Делегация бирдамликни мустаҳкамлаш, инсониятнинг барча тинчликсевар кучларини умумий душман — империализм ва милитаризмга қарши курашда жипслаштириш учун ўз кучини аямади.

Конгрессда турли ташкилотларга бирлашган тинчлик тарафдорлари ўртасида ўзаро ишончни янада яхшилашга қаратилган кўпгина амалий таклифлар айтилди. Ҳозирда улар ўртасида ҳамкорликни кучайтириш, биргаликда намойишлар ўтказиш учун объектив имкониятлар мавжуд.

Конгрессга якун ясалар экан, Хельсинкида конгресс ишини ўтказишга доир мунозаралар қилиб, уни туб масалалардан четга тортиш мақсадида айрим делегациялар қилган уринишлар ҳақида ҳам тўхтаб ўтиш лозим. Лекин бундай уринишлар конгрессда хеч бир қўллаб-қувватланмади. Пировардида бирлик руҳи тантана қилди. Бу эса Хельсинкидаги учрашувнинг катта ютуғидир.

Вьетнам ҳақидаги резолюция ва Умумий Баёнот — Хельсинкидаги конгресс қабул қилган шу икки ҳужжат, сўзсиз, империалистик агрессияни тўхтатиш, ядро урушининг олдини олиш, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши идеясини амалга ошириш учун курашда тинчлик тарафдорларининг самарали ҳаракатлари учун қудратли маънавий-сиёсий стимул бўлиб қолади.

Телеграф ҳамма қитъалардан кишилар конгресс қарорларини катта қизиқиш билан кутиб олганликлари, уларни қизғин маъқуллаётганликлари, уларнинг бутун куч ва воситалар билан Хельсинкидаги форумнинг тинчлик, миллий мустақиллик ва умумий қуролсизланиш шиорларининг тантанаси учун курашишга тайёр эканликлари ҳақидаги хабарларни олиб келмоқда.

Совет тинчлик тарафдорлари конгресс қарорларини қизғин маъқулламоқдалар. Яқинда Москвада совет жамоатчилигининг кўп мамлакатлардан келган конгресс делегатлари билан учрашуви ҳам бундан далолат беради.

Тинчлик учун совет курашчилари жаҳон термоядро уруши ва қуролланиш пойгасига қарши, миллий мустақиллик, умумий тинчлик ва халқлар ўртасидаги дўстлик учун курашаётган барча кучларнинг кенг ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш учун ўз кучларини аямайдилар.

ДАСТЛАБКИ БИР МИНГ ПОДБОРШИК

«Узбексельмаш» заводи тўкилган пахтани терувчи механик подборшиклар йиғиш суръатини жадаллаштирмоқда. Кейинги ой ичида бир суткада ана шундай машиналарни йиғиш бир ярим баравар кўпайди. Бир мингинчи подборшик конвейердан чиқди. Бу машиналарнинг ҳаммаси энг кўп меҳнат талаб қиладиган, тўкилган пахтани теришда 30—35 минг пахтакорнинг ишини бажариши мумкин.

Завод йил охиригача 3500 механик подборшик ишлаб чиқариши лозим.

(ЎзТАГ).

ЎРТА ОСИЁ ЦЕМЕНТЧИЛАРИНИНГ АРСЕНАЛИ

БЕКОБОД, Цемент ишлаб чиқарувчи корхона ускуналарини ремонт қилувчи механика заводи қуриб битказилди. Бу — Ўрта Осиёда биринчи ана шундай корхонадир.

Ихтисослаштирилган корхона саккизта цемент заводининг ускуналарини ремонт қилишни, шунингдек запас қисмлар тайёрлаб беришни ўз зиммасига олади. Завод ҳозир ремонт ишларида банд бўлиб турган икки мингга яқин ишчининг ишини қилади.(ЎзТАГ).

Чирчиқдаги трансформатор заводи коллективи қўли билан тайёрланаётган маҳсулотлар барчага манзур. Корхона маркаси босилган трансформаторлар ҳозир Иттифоқимиз оша чет элларга ҳам жўнатилиб турибди. Яқинда бу ерда ТМ—1600 маркали янги хил трансформаторлар ишлаб чиқариш технологияси ўзлаштириб олинди. Суратда: йиғувчи монтажчилар И. Дуняшин (чапда) ва Р. Файз ўртоқлар навбатдаги трансформаторларни жўнатишга ҳозирламоқдалар.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

МЕҲНАТ, ИНТИЗОМ, УНУМДОРЛИК

Коллективимиз коммунистик меҳнат корхонаси номини олиш учун ғайрат билан курашаяпти. Барча участкаларда меҳнат кўтаринкилиги зўр. Ҳамма бир ёқадан бош чиқариб етти йилликнинг сўнгги йили топшириқларини муддатидан олдин шараф билан адо этиш ва коммунистик меҳнат коллективи деган фахрли номга тезроқ эришиш учун ҳаракат қиляпти. Шу ният йўлида курашиб дастлабки ғалабаларни қўлга киритдик.

Шахтамиз ҳозир рентабеллидир. У давлатга фойда келтириб ишлаяпти. Янги техника кончиларимиз меҳнатига барака киритаяпти. Илғор методларнинг қўлланилаётганлиги қазиб чиқарилаётган кўмир таннархини арзонлаштириб, сифатини оширмоқда. Узоққа бормайлик, шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида эришилган ютуқлар устида тўхталақолайлик.

Шахтамизда етти ойлик план шараф билан бажарилди. Ўтган ойлар давомида планга қўшимча равишда 25 минг тоннага яқин «қора олтин» қазиб чиқарилиб жойларга жўнатилган. Меҳнат унумдорлигининг ошганлиги 60 минг сўмлик маблағни тежаб қолиш имконини берди. Бу ютуққа бизнинг участка аҳли айниқса катта ҳисса қўшди. Биргина июль ойининг ўтган икки декадаси давомида планга қўшимча 1918 тонна ёқилғи қазиб чиқардик. Бу ютуқнинг сири участкамизда меҳнат интизоми намунали йўлга қўйилганлигидан деб билмоқдамиз. Ҳамманинг диққат-эътибори фақат кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқаришга, унинг сифатини яхшилашга қаратилган.

Мен ўз бригадамни мисолга келтирмоқчиман. Ҳар сменада 15 киши 142 тонна кўмир қазиб чиқариши керак. 6 соат ичида 142 тонна кўмир қазиб чиқариш ҳазиллакам гап эмас. Тинмай меҳнат қилишни, ички резервлардан тўла-тўкис фойдаланишни талаб этади у. Биргина шулар ҳам етарли эмас. Топшириқни ортиғи билан адо этиш учун аввало аҳиллик билан ишлаш керак экан. Бригада аъзолари ўртасида меҳнат интизомининг мустаҳкамланганлиги ҳамда аҳиллик муваффақиятлар сари йўл очиб беряпти. Кўрсатилган нормани бажариш уёқда турсин, қўшимча кўмир қазиб чиқаришга ҳам эришаяпмиз.

Бригадамиз коммунистик меҳнат коллективи номини олганига ҳозир 4 йил бўлди. Илгари ҳам, ҳозир ҳам фақат коммунистчасига ишлаб, коммунистчасига яшаяпмиз. Мен агар 11 йилдан бери бригадирлик қилиб келаётган бўлсам, шу ўтган давр мобайнида бирорта ҳам кўнгилсиз воқеага дуч келганим йўқ. Кончиларимиз шахтада намунали ишчи, уйда эса ғамхўр ота.

Шахтамиз коллективи шу кунларда шахтёрлар куни байрамини меҳнатда улкан ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олиш учун курашаяпти. Бригадамиз аъзолари ҳам шу сафда бориб, 26 июлдаёқ 7,5 ойлик нормани бажариб қўйди. Шахтёрлар кунини ҳам шундай ютуқлар билан кутиб олишни дилимизга тугиб қўйганмиз. Т. Валиев, В. Соболев, Б. Желилов, М. Полвонов каби ўнлаб кончилар ҳозирги кунда умумхалқ мусобақасида олдинги сафларда бормоқдалар. Улар смена топшириқларини доимо ортиғи билан адо этиб бошқаларга ўрнак бўлаяптилар. Биз бундай серғайрат, шижоатли кишилар билан албатта кўзланган мақсадга эришамиз. Етти йилликнинг сўнгги йили топшириқларини муддатидан олдин адо этиб, юзимиз ёруғ бўлади.

М. КИШПИЕВ,

Оҳангарондаги 9-шахта 4-участкасининг коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи.

ФОЙДАЛИ ҚЎЛЛАНМА

Давлат план топшириқлари сон ва сифат кўрсатичларини бажариш, ишлаб чиқаришнинг юқори рентабеллигини таъминлашнинг муҳим шартларидан бири — корхонада иқтисодий ишлар сифат даражасини тобора яхшилаб боришдир. Бунинг учун корхона раҳбар ходимлари, айниқса экономистлар ва бухгалтерлар хўжалик фаолиятини муттасил чуқур таҳлил қилиб боришлари, планни бажариш учун лозим бўлган ички резервларни ўз вақтида сафарбар қилишлари лозим. Ана шу муҳим вазифа ҳар томонлама ва чуқур иқтисодий билимга эга бўлишни тақозо қилади.

Яқинда Давлат сиёсий адабиёт нашриёти «Саноат корхонаси экономистининг луғат справочниги»ни босмадан чиқарди. Справочникнинг характерли хусусияти шундан иборатки, ундаги материаллар алфавит тартибида эмас, балки айрим темалар бўйича жойлаштирилган.

Биринчи темада саноат корхонаси, уни бошқариш ва планлаштириш масалалари бўйича маълумотлар берилади. Навбатдаги боблар корхонада ишлаб чиқаришни планлаштириш, асосий ва оборот фондлар, техника тараққиёти ва моддий таъминот, меҳнатни ташкил қилиш ва иш ҳақи, таннарх, хўжалик ҳисоби, баҳо ва корхона молияси ва бошқа масалаларга бағишланган. Китобнинг хотима қисмида ҳуқуқ масалалари ва иқтисодий ишларда математикани татбиқ қилишга бағишланган қизиқарли маълумотлар бор. Справочник барча ихтисосда ишловчи экономистларга мўлжалланган. Бундан ташқари справочник корхоналардаги иқтисодий мактаблар ва семинарларда билим олаётган ёш ишчилар учун ҳам фойдали қўлланмадир.

Ҳ. СОБИРОВ.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ПУХТА ТАЙЕРЛАНАЙЛИК

СЕНТЯБРЬ ТАРАДДУДИ

Мактаб педагогик коллективи ремонт ишларига барвақт киришган эди. Ғайрат билан қилинган меҳнат яхши самара берди. Мактаб ремонти белгиланган муддатдан 7 кун олдин тамомланди.

Калинин районидаги Карл Маркс номли мактабда ҳозир ҳамма нарса биринчи сентябрга тахт қилиб қўйилган. Яхшилаб мойланган парта, стол-стуллар синф хоналарга тартиб билан терилган. Дарсликлар билан савдо қилиш қизғин боряпти.

Бу йил педагогик коллектив янги ўқув йилига яна бир совға ҳозирлади. Мактаб ёнига қўшимча бино қурилди. Эндилинда мактабда тўгарак машғулотлари олиб бориш учун имконият туғилди.

Бундан ташқари Свердлов номли колхоз кучи билан мактабга қўшимча 10 та синфхона қуриб берилмоқда.

А. НОРҚУЛОВ.

●

Пойтахтнинг Киров районидаги 70-мактаб биноси анча эскириб қолган эди. Бунинг устига мактаб ўз спорт залига эга эмасди. Тўгарак машғулотлари олиб бориш учун синфхоналар етишмасди. Машғулотлар эса икки сменада олиб бориларди.

Район халқ маорифи бўлими ва жамоатчилик бу аҳволга бефарқ қараб турмади. Мактаб учун янги типовой бино қуришга қарор қилинди.

Йил бошида ҳашаматли бино қурилабошланди. Иш анча жадал борди. Қурилиш учун нимаики керак бўлса ҳаммаси ўз вақтида муҳайё қилинди. Мана, ҳозир биринчи сентябрь арафасида мактаб тайёр бўлди ҳисоб.

— Биз янги ўқув йилини янги мактаб биносида бошлаймиз, — дейди мактаб директори ўртоқ М. Икромова. — Ўқув анжомлари келтирилди. Ўқувчиларга дарсликлар сотиш қизғин давом этмоқда.

А. АБДУАЛИЕВ.

●

Чирчиқ шаҳридаги мактабларда сентябрга қизғин тараддуд кўрилмоқда. Ҳозирнинг ўзида бирнеча мактабда ремонт ишлари тугалланди.

Шаҳардаги 4-мактаб ремонт ишлари тугалланганлиги ҳақида 10 кун олдин рапорт берди. 2-мактаб педагогик коллективи ҳам янги ўқув йилига пухта ҳозирлик кўрмоқда. Мактаб биноси сифатли ремонтдан чиқди.

Шунингдек, 17-, 8- ва бошқа мактабларда биринчи сентябрга сўнгги тайёргарлик ишлари олиб борилаётир. Бунда оталиқ ташкилотларининг ёрдами катта бўляпти.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

●

Оржоникидзе районидаги 98-мактаб синф хоналари қисқа муддат ичида сифатли ремонт қилиб бўлинди. Ҳозир 14 та синф хонаси, ёрдамчи бинолар янги ўқув йилига тахт ҳолда турибди.

Шу билан бирга мактабларда дарсликлар билан савдо қилиш бошлаб юборилди. Қарийб 80 процент ўқувчи дарсликлар билан таъминланди.

Шунингдек, биринчи синфга қабул қилиш ишлари билан ҳам бевосита шуғулланиляпти.

У. СУЛАЙМОНОВ.

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз правлениеси бу йил ҳимматли ишга қўл урди. Колхоз хўжалик территориясида янги мактаб қуришга киришди. Бу ишга колхозчи ота-оналар ҳам яқиндан ёрдам беришди. Қурилиш ишлари барвақт тамомланди.

Яқинда мактаб фойдаланишга топширилди. Бу билим ўчоғида колхозчиларнинг 275 ўғил-қизи таълим олади. Мактабда химия, физика кабинетлари ҳам бор.

Ўқувчилар тўла рўйхатга олиб бўлинди. Биринчи сентябрь тонгида улар ўзларига армуғон этилган билим даргоҳида таълим олабошлайдилар.

Суратда: Янги мактабнинг умумий кўриниши.

М. Шевелев фотоси.

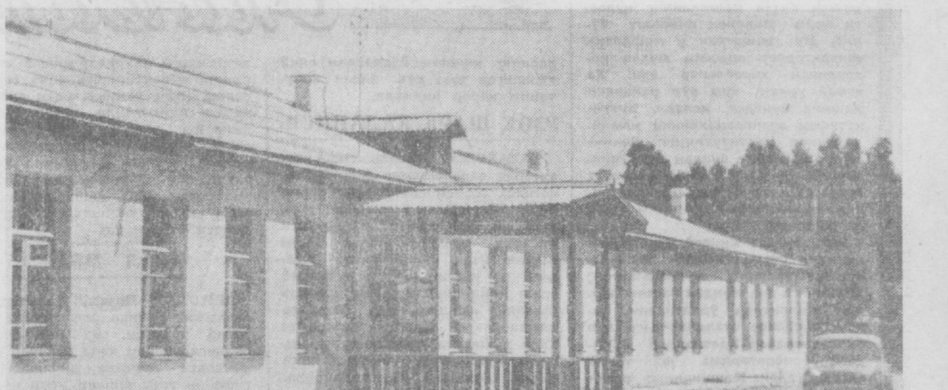

БУГУНГИ КЎКТЕРАК

Бундан ўн йил бурун Кўктеракнинг қиёфаси бутунлай бошқача эди. Қишда лой, ёзда чангдан боши чиқмайдиган эгри-бугри кўчалар, пахса деворли, лой томли уйларнигина кўриш мумкин эди. Аҳолига маданий-маиший хизмат даражаси ҳам шунга яраша бўлган.

Куни кеча кўктераклинлар меҳмони бўлдик. Қишлоқ Совети раисининг ўринбосари Турди Деҳқонбоева билан қишлоқ кездик. Тептекис асфальт кўчаларидан юрдик, шинам меҳмонхоналарда бўлдик, ёшу-қарилар билан ширин-ширин суҳбатлар қурдик. Кинотеатр, клубларга бордик. Ҳақиқатан ҳам қишлоқда сўнгги йилларда катта ўзгаришлар рўй берибди. Илгариги Кўктеракдан нишон қолмаган энди. Бугунги қишлоқ шаҳар қиёфасини ола бошлабди.

Ҳозир қишлоқда 15 мингга яқин аҳоли яшайди. Кўримсиз, пахса деворли уйларни энди кўрмайсиз. Аҳоли янги кенг ва чароғон уйларда яшамоқда. Қариялар, инвалидлар иззат-ҳурматда. Улар колхоз томонидан қуриб берилган шинам уйларда истиқомат қилаяптилар. Пенсионер ва инвалидлардан Қ. Олимов, Ш. Тўлаганов, Қ. Исроилов, Д. Нурматовлар ўз бола-чақалари билан янги қурилган уйларга кўчиб ўтишган.

Қишлоқнинг ташқи кўринишигина ўзгариб бораётгани йўқ. Аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш даражасини эндиликда аввалги пайтлардагига ҳеч таққослаб бўлмайди. Медицина хизматини яхшилаш борасида айниқса катта ўзгаришлар рўй берган. Қишлоқ поликлиникаси, юз ўринли касалхона, туғруқхона, тиш даволаш бўлимлари, жойлардаги медицина пунктлари кечаю-кундуз эл саломатлиги йўлида хизматда. Бу шифохоналар замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Уларда ўнлаб малакали врачлар, ҳамширалар — саломатлик посбонлари ишлашаяпти. Врачлардан С. Салимов, Х. Каримов, болалар доктори Х. Абдураҳимов ўртоқлар беморларга самимий муносабатлари ва ғамхўрликлари туфайли элнинг катта ишонч ва тақсинига сазовор бўлишмоқда.

Кўктерак кўчаларини айланиб юрарканмиз, ўзимизни каттакон қурилиш майдонида бўлгандек хис қилдик. Барпо этилаётган янги уйлар, маданий-маиший муассасалар, иншоотларнинг ҳисоби йўқ. Шу йилнинг ўзида юздан ортиқ янги уй қурилди. Дам олиш жойлари барпо этилди. Генерал С. Раҳимов номли колхознинг 2-участкасида яқиндагина бунёд этилган кўркам меҳмонхона савлат тўкиб турибди. Теварак атрофи гулзор, яқингинасида кўл барпо этилибди. Яна шу колхоз территориясида янги ёзги кинотеатр қурилмоқда.

Ленин номли колхозда шинам мактаб биноси қад кўтараяпти. Бу мактаб 1 сентябрда 500 ўқувчини ўз қучоғига олади. Қишлоқ марказидан Захариқ оқиб ўтади. Ана шу анҳор ёқасида қариялар учун катта чойхона қурилмоқда.

Кўктераклинларнинг маданий-маиший турмуш шароити кун сайин яхшиланиб бормоқда. Кеч кириши билан кўча-кўйларда, хонадонларда, кутубхона ва маданият уйларида Ильич чироқлари порлайди. Бу ерда электр кирмаган биронта хонадон йўқ. Баракали меҳнатдан сўнг одамларнинг кўнгилли дам олишлари учун барча имкониятлар муҳайё қилинган.

Қишлоқ оқшоми жуда серфайз ва фароғатли бўлади-да! Кўктерак оқшомлари ҳам ғоят дилрабо. Кечқурунлари кўчалар одамларга тўлади. 400 ўринли кинотеатр, уч кутубхона, бир неча клуб, чойхона — барчаси жуда гавжум бўлади. Меҳнаткашлар маданий хордиқ чиқарадилар. Уйда қолганлар эса радиоприёмник тинглашади, зангори экранлар ёнида ўтириб томоша кўришади. Ҳамма хонадонлар радиолаштирилган. 7 минг хонадон телевизорга эга.

Қишлоқда 4 та озиқ-овқат, саноат ва маданий моллар магазини бор. Марказда алоқа бўлими, радио-телевизор тузатиш устахонаси, сартарошхона, газета ва китоблар киоскалари кўктераклинлар хизматида.

Кўктеракда бу улкан ўзгаришларни содир бўлишида Карл Маркс қишлоқ Советининг ҳиссаси катта. Ҳа, бу ишларнинг барчасига депутатлар бош-қош. Қишлоқ Совети аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, ободонлаштириш ишларини жонлантиришга кўп эътибор бермоқда. Совет ҳузурида 9 та доимий комиссия бор. Комиссия аъзолари меҳнаткашларнинг ҳаётини, талаб ва эҳтиёжларини ўрганиш, уларнинг турмуш даражасини яхшилаш борасида жонкуярлик кўрсатмоқдалар. Қишлоқ Совети раиси С. Бўронбоев, депутатлардан Ф. Сулаймонова, О. Зокиров, О. Маҳкамова, У. Рустамова ва бошқа ўртоқларнинг бу соҳадаги хизматлари айниқса каттадир.

Кўктеракдан илиқ таассуротлар билан қайтдик. Такрор айтамиз, бу қишлоқ ҳозир ўзининг бундан ўн йил аввалги пайтига сира-сира ўхшамайди. У шаҳар либосини киймоқда.

И. ЮСУПОВ,

«Тошкент ҳақиқати» нинг штатсиз мухбири.

ҚИШЛОҚЛАРГА ШАҲАР ЧИРОЙИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАРТ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ АМАЛДА

ИШНИНГ СИФАТИ — ҲАҚ ТЎЛАШДА АСОСИЙ МЕЗОН

ОБЛАСТИМИЗ КОЛХОЗЛАРИ ВА СОВХОЗЛАРИДА ПАХТАКОРЛАР МЕҲНАТИГА ҲАҚ ТЎЛАШДА ЯНГИЧА УСУЛ ЖОРИЙ ЭТИЛМОҚДА. ДАЛА ИШЛАРИДА НОРМАНИ БАЖАРИШИГА ҚАРАБ ЭМАС, УНИНГ СИФАТИГА ҚАРАБ ҲАҚ ТЎЛАНМОҚДА. БУ ЭСА КАМ МЕҲНАТ САРФ ЭТИБ КЎП ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШ ИМКОНИНИ БЕРАЯПТИ. АЙНИҚСА КОЛХОЗЧИ ВА СОВХОЗ ИШЧИЛАРИНИНГ МАНФААТДОРЛИГИНИ ОШИРМОҚДА, ДЕҲҚОНЧИЛИК МАДАНИЯТИНИ КЎТАРАЯПТИ.

БЎКА РАЙОНИДАГИ «ЛЕНИНИЗМ», «ОКТЯБРЬ 40 ЙИЛЛИГИ» КОЛХОЗЛАРИ БУ СОҲАДА ДАСТЛАБКИ ИЖОБИЙ НАТИЖАЛАРГА ЭРИШДИЛАР. БУ САҲИФАДА АНА ШУ ИККИ КОЛХОЗНИНГ ИЛК ТАЖРИБАЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛИНАДИ.

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

ҒЎЗА ердан униб чиқдими, уни етилтиргунча яганалаш, чопиқ, суғориш, чеканка, ўҳҳу, жуда-жуда кўп меҳнат сарфлаш керак бўлади. Тўғри, қишлоқ хўжалигидаги асосий ишлар техника ёрдами билан бажарилаяпти, илғор хўжаликларда ягана, чопиқ ҳатто чеканка машиналарда ўтказилмоқда. Қўл меҳнати сарфи камайтирилмоқда ва кам меҳнат сарфлаб, арзон маҳсулот етиштирилаяпти. Аммо ҳали ғўза парваришида киши кучи сарфланадиган, қўлда бажариладиган турли ишлар мавжуд. Жумладан, ғўзанинг дастлабки ишловидан тортиб у пишиб, пахта терими бошлангунга қадар колхозчи ёки совхоз ишчиси ҳар туп ғўза атрофини саккиз марта ишлаб чиқади. Ягана қилади, тўрт марта чопиқ ўтказади ва икки марта чеканка қилади. Мана шу ишларнинг ҳаммасига бундан неча йиллар бурун белгилаб қўйилган баъзи ишларда ўз мавқеини йўқотган эски норма бўйича меҳнат ҳақи тўланарди.

Чопиқда ёки ўтоқда бир колхозчи неча юз метр майдонни ишлаб чиқса шу жой ўлчаниб нормативга қараб меҳнат куни ёзилаверарди. Бунда колхозчи мумкин қадар нормани кўпроқ ошириб бажариб, бир ярим-икки норма ҳисобида меҳнат куни ёздириб олишга интиларди албатта. Айрим колхозчилар ҳам борки, улар ишни наридан-бери туталлашга шошилиб, (айниқса чопиқда) бегона ўтни илдизи билан суғуриб ташлаш ўрнига қирма чопиқ қилиб кетаверади. Норма бажариларди-ю, сифатга унча эътибор берилмасди. Орадан ҳафта ўтмай шу пайкални яна ўт босади. Эгат яна иккинчи, учинчи марта чопиқ қилинарди. Харажат устига харажат. Яна меҳнат сарф бўларди.

□ Суратда: «Ленинизм» колхозининг комплекс механизациялашган звеноси бошлиғи Тўхта Ғиёсов.

Ғўза парваришидаги ана шундай камчиликнинг олдини олиш, далада ишлаётганларнинг мумкин қадар ўзи бажараётган вазифага масъулиятини ошириш, ишнинг сифатига эътибор бериш масаласи шу куннинг муҳим масалаларидан бири бўлиб қолди. Бинобарин мўл «оқ олтин» ҳосили етиштиришда бунинг аҳамияти катта.

Областимиздаги қатор хўжаликларда бажариладиган ишнинг нормасига қараб эмас, сифатига қараб ҳақ тўлашнинг янгича формаларини қўлланишга киришилди. Жумладан Бўка районидаги «Ленинизм» колхозининг Эркин Сатторов бошчилик қилаётган комплекс механизациялашган звеносини олайлик. Бу звенонинг 50 гектар пахта майдони, 11 кишидан иборат аъзоси бор. Мавжуд майдон аъзоларнинг иш қобилияти, имкониятига қараб уларга доимий биркитиб берилди. Ҳар бир аъзога 4,1 дан 5,1 гектаргача ер тўғри келди. Ана шу майдонларга звено аъзосининг исми, фамилияси, майдоннинг миқдори ёзилган тахтача қоқиб қўйилади. Ҳар ким ўз участкаси шароитини яхши билади. Шу участканинг ғўза парваришига, ҳосилига жавоб беради. У шу майдон ичида бегона ўт бўлмаслиги, ғўза таги юмшоқ бўлиши учун, хуллас экиннинг ривожига масъулият билан қарайди.

Бу методни звено аъзолари июннинг иккинчи ярмида бошлаган эдилар. Колхоз бухгалтериясида то шу пайтгача бажарилган ишларни, сарфланган меҳнатни ҳисоблаб чиқиб, кетган харажат чегириб ташланди-ю, қолган 70 кунга мўлжалланган маблағ звено бошлиғи, сувчи ва аъзоларга ойлик ҳисобида тақсимлаб чиқилди. Шунда ҳар бир звено аъзоси ўзига биркитилган майдоннинг ҳажмига қараб 115 сўмдан 162 сўмгача ҳақ олади. Лекин ҳақ ёзилишидан аввал бажарилган ишнинг сифати текшириб кўрилади. Колхоз агрономи, сифат инспектори, участка бошлиғи майдонларни кўздан кечириб, ғўзанинг ҳолатига қараб акт тузади. Мабодо ғўза парвариши қаноатланарли бўлмаса, иш қабул қилинмайди. 3—4 кун муддат бериб, чала иш тузатилгач яна қайтадан текширилади. Бунда эса, колхозчи ўз картасида неча марта ишлов ўтказди, унинг ҳажми қанча, бунга эътибор берилмайди. Энг муҳими: ўз ери ёки ғўзасини қанчалик сифатли ишлагани, экиннинг ривожи ҳисобга олинади.

Колхоз аъзоси ҳам бир ишни икки-уч марта эмас, бир марта, лекин сифатли бажариш учун курашади. Фикримизнинг далили учун шу звенонинг даласида кўзга ташланган қувончли лавҳалар ҳақида тўхтайқолайлик.

ҚУНДУЗОЙ НИМА ДЕЙДИ

ИККИ тарафи яхлит пахтазор бўйлаб бораверишингизда эгат бошига қоқиб қўйилган тахтачаларга кўзингиз тушади. Мана улардан бири: Қундузой Маманова, деб ёзилган тахтача. Майдоннинг ўртароғида Қундузой чаққонлик билан чеканка қиларди. Унга 4,40 гектар майдон беркитилган экан. Қундузой ўзига шу участка ажратиб берилгандан буён бажарган ишини сўзлаб берди. Ўрта ҳисоб билан айтганда Қундузой бир гектар майдондаги ғўзани тўрт кунда ўтоқдан чиқаради. Демак 4,4 гектар майдонни қўлдан чиқариш учун кўпи билан ўн саккиз кун талаб қилинади. Агар у ерининг сувдан сўнг етилишига қараб 3 мартадан ўтаб, зарур бўлганда чопиб (ғўза қатор орасига трактор кираолмай қолган тақдирда) чиқиши учун сал кам икки ой вақт талаб қилинади. Демак, Қундузой эгатга яна қайта кирмаслиги учун ишни обдон пухта бажариши керак. Бегона ўтни илдиз-илдизи билан суғуриб ташлаши лозим. У ишни ана шу хилда бажарди. Шунинг учун ҳам Қундузой:

— Мен бу йил ҳар бир эгат орасига йилдагидай 8—9 марта эмас, 3 марта кирдим, мана энди чеканкани ҳам тугалладим, — деб ҳикоя қилади.

Дарҳақиқат, унинг чекига тушган участкадаги серавж ғўзаларни кўриб қувонасан киши. Бу янги усулнинг яхши натижасидир.

Қундузой звенонинг жонкуяр аъзоларидан экан. У бир воқеани сўзлаб берди. Карталар бир-бири билан туташ. Қўшни пайкалдан Салима Райимқуловага ер ажратиб берилган экан. Қундузойнинг зийрак кўзлари Салиманинг участкасига тушганда ғўзанинг аҳволини кўради-ю, ишнинг сифатсиз бажарилганини пайқаб қолади. Шунда:

— Сенга ерни ишониб топшириб қўйса, шундай иш тутдингми, — деб Салиманн уялтирди. Дугонаси тўғри тушунди. 2—3 кунда картасини ўтдан тозалаб чиқди. Ҳозир звенонинг ҳамма пайкалида ғўзалар бир текис, гул, кўсаклар ғуж-ғуж.

Туш пайти эди. Кўмкўк зилол сув оқиб турган катта ариқ бўйидаги шийпон звено аъзолари билан гавжум бўлди. Ғир-ғир шабадада селкиниб турган толнинг салқини хўп гаштли бўлади. Остида жилдираб сув оқаётган ёғоч кроватда ўтиришарди улар. Суҳбат айни мақсаддан, звенода қўлланилган янгиликдан бошланган эди. Чеҳраларда мамнунлик билан бирга хиёл норозилик акси ҳам сезиларди. Шаддодроқ қиз:

— Биз-ку даламизни яшнатиб қўйдик-куя, лекин аванс олишимиз бу сафар бироз кечикди, — деди. Дарҳақиқат идорадагилар ведомость тайёрлашда сусткашлик қилишяпти.

— Эртагаёқ авансни даланинг ўзида оласизлар, — жавоб қилди, звено бошлиғи.

— Бу йилги ҳисоб-китоб бошқача бўлади, — деб уқтиракетди колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Облоқулов, — звенонгизда ғўза парвариши пайтида аввалгидай кўп меҳнат сарфланмади. Кам иш қилдигу пухта бажардик. Мана, пахтани топширганда кўрасизлар. Харажат тежалгани учун ҳам даромадимиз кўпаяди. Ўтган йилга нисбатан бу йил албатта кўп ҳақ оласизлар.

□ Суратда: «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг звено бошлиғи-механизатор Ҳасан Кисенбоев.

Звено аъзоларига бу ҳақда аввал ҳам тушунтирилган эканми, улар «биламиз, кўриб турибмиз» деб жавоб қилишди.

Аммо, ҳар бир янгилик дастлабки синов даврида тўсиқларга учрайди, албатта. Бу звенода ҳам ҳисобга олинмаган айрим ишлар қийинчилик туғдирди.

— Майдонларни аъзоларга қатъий бўлиб берганимиз сўзсиз дуруст натижа берди. Лекин, бу ишни йил бошида бошлаганимизда яна ҳам яхши бўларди, — дейди звено бошлиғи Сатторов, — Биз яна бир нарсани ҳисобга олмаганмиз. Масалан, аъзоларимиздан бирортаси, бирор сабаб билан ишга чиқмай қолгудек бўлса, унинг участкасида кимдир ишлаши керак, бунинг учун звенода йил бошида резерв куч ажратишимиз зарур экан. Келгуси йили буни ҳам ўйлаб кўрамиз.

Бу колхоздаги меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги методи 6 звенода тажриба қилиб кўрилмоқда. Ишонч билан айтиш керакки, бу звеноларнинг даласида аввало мўл ҳосил тўпланаяпти, қолаверса меҳнат сарфи тежалмоқда. Натижада колхознинг даромади ортади, колхозчиларнинг эса моддий манфаатдорлиги кўпаяди.

Колхоз экономикасини мустаҳкамлаш ва аъзоларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш ҳақида фикр юритганда бу колхоздаги хўжалик ҳисобида, нарядсиз ишлаётган Тўхта Ғиёсов бошлиқ комплекс механизациялашган звенонинг ибратли ишларидан намуналар келтиришга тўғри келади.

Звено аъзолари ўтган йили қолоқ участкадан ер ажратиб олиб, 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 23,5 центнердан ҳосил кўтаришди. Улар оз меҳнат сарфлашди, лекин ишни сифатли бажаришди. Асосий ишлар техника ёрдами билан қилинди. Бундан ташқари звенода ғўза парваришидаги ишлар авалги норматив бўйича меҳнат куни ёзиш йўли билан эмас, бажарилган ишнинг сифатига қараб нарядсиз ҳақ тўлаш методи амалга оширилди. Натижада бу звенонинг ўтган йилги даромад ва харажати қуйидагича бўлди.

Пул даромади плани 33933 сўм,
Ҳақиқатда олинди 55887 сўм,
Белгиланган харажат 22553 сўм,
Ҳақиқатда сарфланди 21373 сўм.

Шу жумладан, звено аъзоларига тўланадиган ҳақ пландаги 12478 сўм ўрнига 16542 сўмга кўпайди. Звено бошлиғининг бир йиллик пул даромади 2592 сўмни ташкил этади. Ҳар бир аъзо эса 1176 сўмдан даромад олди.

Звено аъзолари бу йил 61 гектар пахта майдонидан 1037 центнер ҳосил олишни планлаштиришган. Шу пахта юзасидан улар 39181 сўм даромад қилишади. Унинг 16059 сўми меҳнат ҳақи учун ажратилган. Ойига звено бошлиғи 100, сувчи 80, колхозчи 60—70 сўмдан ҳақ олиб туради. Йил якунида план ортиғи билан бажарилса, қўшимча ҳақ олишади. Белгиланган харажатдан иқтисод қилинган маблағнинг 50 проценти тақсимлаб берилади. Звено далаларида етиштирилаётган ҳосил мўл. Шу билан бирга меҳнат тежаб-тергаб сарфланаяпти.

Ҳозирнинг ўзида турли харажатдан 1300 сўм тежаб қолинди. Меҳнатга ҳақ тўлашда эса янгича тартиб қўлланганн учун 1700 сўм маблағ тежаб қолинди. Звенода кўпгина ишлар машиналар кучи билан бажарилди. Жумладан, анчагина майдондаги ғўза машиналар билан чеканка қилинди.

Колхоз правлениеси 1966 йили бундай усулда ишлайдиган звенолар сонини кўпайтиришни мўлжаллаб турипти. Бу колхознинг азамат пахтакорлари 1300 гектар майдонда «оқ олтин» етиштирмоқдалар. Меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги услуби хўжаликнинг ҳар бир аъзосини қизиқтирмоқда ва сидқидилдан, сифатли меҳнат қилишга ундаяпти.

Пахта даласида амалга оширилган бу яхши тадбирнинг яна бир фойдали томонини айтиб ўтишга тўғри келади.

Карталар яхлит, қатор оралари бегона ўтдан бутунлай тозаланган. Бундай майдонларда терим машиналари ҳам равон юради, звенода ишнинг ана шу томонига ҳам эътибор берилаяпти. Меҳнат сарфи ғўза парваришида тежалдими, энди теримда ҳам мумкин қадар ҳосилнинг кўп қисмини техника ёрдами билан йиғиб, харажатни камайтириш керак. Звено бошлиғининг нияти шу.

Колхозда шунинг учун ҳам йиғим-теримга, айниқса машина теримига тайёргарлик қизитиб юборилган. 1300 гектарнинг 900 гектаридаги ҳосил машиналар билан териб олинади. Бунинг учун аввало карталар машина теримибоп қилиб тайёрланаяпти.

Терим машиналарининг асосий қисми ремонтдан чиқди. Механик-ҳайдовчиларнинг ҳаракати катта, улар бу йил машина теримини йилдагидан барвақт бошлашади.

«Октябрь 40 йиллиги» колхозининг Ҳасан Кисенбоев бошлиқ звено даласига борсангиз Гулан Нурлубоева (ўнгда), Рисой Каримбоеваларнинг номлари ёзилган тахтачаларни кўрасиз. Бу тахтачалар суратда сиз кўриб турган чевар қизлар меҳнат қилаётган карталарга қоқиб қўйилган. Улар ишлаётган майдонлардаги бўлиқ ғўзаларнинг кўсаги шода-шода.

Икки дугона бу йил оз, лекин соз ишлаб мўл ҳосил етиштиришмоқда.

МЕҲНАТИ ОЗ, УНУМИ СОЗ

БУНДАН икки-уч йилгина бурун областимизда тракторчи бошлиқ комплекс механизациялашган звенолар ташкил этила бошланган эди. Бу усул ҳар тарафлама афзаллиги учун ҳам тез қанот ёйди. Бугунги кунда ҳар бир хўжаликда бундай звеноларнинг ибратли ишларини кўрасиз. Шу райондаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида мавжуд 27 звенонинг ҳаммаси комплекс механизациялашган. Бу звеноларни дала гвардиячилари — тракторчилар бошқаришади. Асосий иш машиналар билан бажарилаётгани учун ҳам хўжалик экономикаси тобора мустаҳкамланмоқда.

Бу колхознинг аъзолари ҳам ғўза парвариши даврида меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги методини синаб кўрмоқдалар. Хўжаликнинг 6 та звеносида шу тадбир жорий этилди.

Меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги методига бағишлаб область партия комитети томонидан ўтказилган семинар-кенгашдан сўнг бу колхознинг правление аъзолари, экономист ва бухгалтерлари 6 звенодаги олти ойлик ишни якунлаб, қилинган харажатни ҳисоблашди. Сўнгра июль ва август ойи ичи сарфланадиган яъни пахта терими бошлангунга қадар қилинадиган ишларга тўланадиган ҳақни белгилаб олишди.

Масалан, Ҳасан Кисенбоев бошлиқ звенода пахта теримигача сарфланадиган меҳнатга план бўйича 6600 сўм маблағ белгиланган экан. Ўтган олти ой мобайнида 4249 сўм сарфланипти. Демак, қолган икки ой ичида бажариладиган ишга 2361 сўм тўланиши керак. Шуни эътироф этиш керакки, авалги метод бўйича бажарилган ишнинг ҳажмига, нормасига қараб ҳақ тўланганда бу маблағ етишмас, сўзсиз ғўза парваришида меҳнат харажати ортиб кетар эди.

Колхоз экономисти 2361 сўм юзасидан 2 ойга мўлжалланган иш ҳақи ведомости тузиб чиқди. Звено бошлиғига 240 сўм, сувчиларга 230 сўмдан, аъзоларга эса 180 сўмдан аванс бериш белгиланди. Звено аъзолари бу тадбирни тўла қувватладилар. Шу кундан эътиборан звенонинг 40 гектарлик майдони ҳар бир аъзога 3,5—4 гектардан бўлиб берилди. Ҳар ким ўз участкасидаги ишнинг сифатига жавоб беради. Бу методнинг яна шуниси ҳам фойдалики, звенода ер бутун мавсум учун бир марта ўлчаб берилади. Ҳар куни иш якунида қайта-қайта ўлчаб ўтирилмайди.

Звенонинг миришкор аъзолари масъулиятни дарҳол ҳис этиб ўзларига биркитилган майдонларда парваришни қизитиб юбордилар. Ҳар бир аъзо бир-бирига кўз-қулоқ. Мақсад шу майдонлардаги ғўза яхши ривожлансин, мўл ҳосил тўплансин. Р. Қаршибоева, Б. Нурибоева сингари пешқадамларга ажратилган карталардаги ғўзаларда ҳозирнинг ўзида 7—8 тадан бўлиқ кўсак санаш мумкин. Звенонинг даласида ғўзаси сийрак, ривожи паст ерни учратмайсиз. Ҳар бир аъзо чекига тушган майдонда жон куйдириб меҳнат қилган. Бу звено аъзолари ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олишган. Далада 35 центнерданга етарли ҳосил тўпланмоқда.

ЯНГИЛИК ҚАНОТ ЁЗМОҚДА

ҲАСАН бошлиқ звенода сувчилик қилаётган Бектўрғон кўп йиллардан буён бригадирлик вазифасини бажарар эди. Ўтган йили унинг бригадасида комплекс механизациялашган звенолар тузилди. тракторчилар звенога бош бўлиб ишни пухта бошқариб кетишди. Қараса бригадирлик ортиқча штат бўлиб қолипти. Бектўрғон уста пахтакор, яхши сувчи, бундан ташқари шу участка ер шароитини миридан-сиригача яхши билади. У колхоз правлениесига кирди-да:

— Мени бригадирликдан бўшатишингизни сўрайман, шу звенода оддий сувчи бўлиб ишласам нафим кўпроқ тегади, — деди. Унинг илтимоси қондирилди. Ҳозир Бектўрғон ўзига беркитилган 30 гектар майдонни яшнатиб суғораяпти. Иш ҳақи ҳам аввалгидан оз эмас.

— Еримнинг шароитига қарадим. Кўклам қурғоқчилик келгани учун эрта баҳорда яхоб суви бердим. Кейин чигит экилган эди. Ғўзамиз бақувват униб чиқди, — дейди Бектўрғон.

Звено аъзолари чеканкани ҳам сифатли, ҳам барвақт туталлашди. Бажарилгач ишлар ҳисоблаб чиқилганда ҳозирнинг ўзида ғўза парваришига сарфланган харажатдан анча иқтисод қилингани кўзга ташланаяпти.

Бу колхознинг Раҳмон Умеров, Исмоил Муртазоев, Отақўзи Комилов бошлиқ комплекс механизациялашган звеноларида ҳам Ҳасан бошчилик қилаётган звенодаги ибратли ишларни кўрасиз.

— Янгича ҳақ тўлашни тажрибадан ўтказиб яхши наф кўрдик, — дейди колхоз раиси ўртоқ Юнус Тўлаганов, — энг муҳими иш аъло сифатда бажарилаяпти. Бироқ, тажрибада ишга бироз қийинчилик туғдирган томонлари ҳам йўқ эмас, албатта. Қийинчилиги шундаки, ҳамма карта ҳам бир хилда текис, бўлиқ эмас. Айрим еримиз баланд-паст, баъзи еримиз захкаш, серўт. Ерни звено аъзосига тақсимлаб бераётганда улар томонидан норозиликлар ҳам бўлади. Бундай пайтда колхозчиларнинг кучи, қобилиятини эътиборга олишга тўғри келади. Хуллас, келгуси йилда буни яхши ўрганиб, пухта режа тузамиз. Бу яхши тадбирни колхоз бўйича қўлланамиз, албатта.

Ўртоқ Тўлаганов бу сўзни қатъий айтди. Колхоз ишлаб чиқаришида муҳим масала — меҳнатга ҳақ тўлаш соҳасида қўйилган бу дадил қадам, дастлабки синовдаёқ, ўзининг ҳар тарафлама афзаллигини кўрсатди.

«Октябрь 40 йиллиги» колхози бундан 2—3 йилгина бурун районда камқувват хўжаликлардан ҳисобланарди. Колхозда жуда қисқа муддат ичида бурилиш ясалди. Фидокор колхозчиларнинг астойдил меҳнатлари туфайли хўжалик қаддини тиклаб олди.

Ҳозир колхоз қишлоғида ободонлаштириш ишлари қизиб кетган. Янги бинолар, мактаб, турар-жойлар қурилмоқда.

Колхоз аъзоларининг бу йилги планлари яна ҳам юксак. Улар 1020 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 25 центнердан «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олишган. Шу неча-кундузда далаларда аҳдга яраша ҳосил ҳам мавжуд. Шу билан бирга йиғим-теримга пухта тайёрлик кўриляпти.

Бу йил пахта 15 кунча эрталигини ҳисобга олиб, улар дефолиацияни августнинг иккинчи ярмиданоқ бошлашмоқчи. Бунинг учун химикат ва бошқа зарур нарсалар ҳозирдан тахт қилиб қўйилган. Шундай. Хўжаликнинг ҳамма соҳасида иш пухта ташкил этилган. Шунинг учун ҳам бу колхознинг даромади тобора ортиб, колхоз аъзоларининг моддий манфаатдорлиги ошмоқда. Дала ишларидаги ортиқча сарф-харажатларни йўқотиш учун, ишни сифатли бажариб оз меҳнат сарф қилиш, мўл ҳосил кўтариш учун қаттиқ кураш олиб борилаётган бу колхозларнинг истиқболи яна ҳам порлоқ бўлади.

Меҳнатга ҳақ тўлашдаги янгилик ажойиб самара бермоқда. Янги, прогрессив методлар ва ҳаракатларга кенг йўл! Бу коммунизмнинг порлоқ ва ёрқин куртакларидир.

Ф. УСМОНОВА.

□ Бу суратларда «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг пахта далаларини кўриб турибсиз. Чапдаги суратда: комплекс механизациялашган звено бошлиғи Турсун Ёқубов культивация ўтказмоқда. Ўнгдаги суратда: колхоз раиси Юнус Тўлаганов (ўнгда) Турсун Ёқубов билан суҳбат қиляпти.

А. Абалян фотолари.

БАЙРОҚДОР ОШПАЗЛАР

Пойтахт аҳолисига савдо хизмати кўрсатишни яхшилашда кейинги пайтларда бир мунча ютуқлар қўлга киритилди. Харидор ва хўрандаларнинг ғанимат вақтини тежаш учун ошхоналарда, магазинларда янги, қулай усуллар жорий этилди.

Аҳоли билан узвий алоқада бўлиб туриш, тез-тез учрашувлар ўтказиш савдо ходимлари ишига катта фойда келтиряпти. Шу йилнинг II кварталида харидорлар билан 40 марта конференция ва учрашув ўтказилди. Кўча-кўйларда, корхоналарда 58 марта кулинария, кондитер ва яримфабрикат маҳсулотлари виставкалари уюштирилди. Бунда озиқ-овқат тайёрлаш усуллари, молларни сотиш йўллари намойиш қилинди.

Кўримсиз савдо павильонлари, сув, мороженое сотиш дўконлари, нон магазинлари ўрнини янгилари эгаллаб бормоқда. Ойна ва бетондан ишланган шинам ва ихчам дўконлар тобора кўпаймпти. Фақатгина 3 ой ичида 30 та «Снежинка» типидаги киоска ўрнатилди, 17 та сув, мороженое павильонлари қурилди. 14 магазинда савдонинг янги формаси — ўзи-га-ўзи хизмат қилиш усулига ўтилди.

Яқинда шаҳар савдо ва умумий овқатланиш корхоналарининг активлари ўзларининг II кварталда қилган ишларига якун ясаш учун Куйбишев район ошхоналар трести клубига йиғилдилар. Бу йиғилишда корхоналар бўйича уюштирилган социалистик мусобақа натижалари муҳокама этилди.

Мусобақа ғолиби — Куйбишев районидаги 11-ошхона коллективига кўчма Қизил байроқ топширилди. Шунингдек савдо системаси бўйича кўчма Қизил байроқни «Таштекстилшвейобувторг»га қарашли 21-магазин коллективида қолдирилди.

Ю. ИБРАТОВ,
Қ. РАҲМАТОВ.

Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг «Победа» паркидаги территориясида маданий хўжалик товарлари ярмаркаси очилди. Бу ерда савдо ташкилотлари мебель фабрикалари билан ўзларига манзур бўлган товарни танлаб шартнома тузадилар. Суратда: товар танлаш ва шартнома тузиш пайти тасвирланган.

В. Салов фотоси.

ҚАҲРАМОН БИЛАН УЧРАШУВ

Елена ЦУГУЛИЕВА.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ ЮМОРИ

Унинг қизғиш-ҳаворанг чиройли юзи бор эди. Менга ғайри расмий жиддийлик билан боқарди.

— Яна қандай фидокорлик кўрсатишим керак? — сўради у. Мен унинг овозида бегона оҳангни сездим.

— Қани, шу вақтгача нималар қилганингни эслачи,—таклиф қилдим унга.

— Пули билан сумка топиб олгандим, эгасига қайтариб бердим.

Мен бармоқ букиб санай бошладим:

— Бир!

— Кейин ўт тушганда ўзимни кўрсатдим. — У бироз сукут сақлаб, мамнун жилмайиб қўйди. — Ўт ўчирувчилар командаси келгунича уйда яшовчиларнинг ҳаммасини қутқардим. Икки ўт ўчирувчини хавфдан сақлаб, улар билан сув трубасидан сирғилиб пастга тушдим...

— Батафсил айтмаяпсан, ҳа батафсил, — дедим қизишиб, иккинчи бармоғимни букар эканман.— Тушунаман, камтарлик қиляпсан — бу характерингга хос белги.

Шу ерга келганда овозимни баландлатиб, «Левитанчасига» тантанавор гапирдим.

— Ўт ўчиришда анча оғир жароҳатлар орттирган бўлсанг-да касалхонага боришни рад этдинг, камтаринлигингдан номимни ҳеч ким билмасин дединг, тўғри заводга ишга жўнадинг, нормангни ошириб бажардинг, яна нимайди?

—Музли сувга ўзимни отиб, ҳалиги...

— Эсимга тушди, болани қутқординг..

— Йўқ, боланимас, портфелни. — у яна жилмайиб қўйди. — Боланинг кўз ёшлари дарёдай қуюларди; портфелда яхши кўрган маркалари бор эди. Маркаларини кўриб у шундаям қувондики!

Унинг бу сафарги жилмайиши менга ёқмади. Бироз масхара қилаётгандек туюлди менга, лекин айтган сўзлари жуда таниш кўринди... Ҳа, дарвоқе, эсимга тушди... Ахир булар менинг сўзларим-ку!

— Қойил! — қичқириб юбордим мен. — Ўт ва сувларни кечиб ўтдинг, энди фақат мис трубалар қолди.

У сергак тортди. Юзидан қон қочди.

— Яна қанақа карнайвозлик қилмоқчисиз?

— Биласанми, — иложи борича ишонтиришга ҳаракат қилиб гапирардим, — шундай бир саховатли иш қилиш керакки, унақангисини ҳали ҳеч ким қилмаган бўлсин.

— Қанақанги саховатли иш? — сўради у лаблари оқариб.

— Уни қилиш сенга чўтмас!— дедим дадилланиб. — Ўз рационализаторлик таклифинг учун катта мукофот оласан. Шу муносабат билан завод раҳбарлари, дўстларинг уйингга келишади. Уларни расм-қоидага мувофиқ вино, овқат билан сийлайсан.

Унинг кўзларида севинч учқунлари ялтиради.

— Улар билан мен ҳам ҳалигидай?..

— Овқатланишим мумкинми демоқчимисан? Албатта!

— Ичишим ҳам мумкинми? — тортиниброқ сўради у.

— Ичишми? Менимча қизилидан йигирма беш... граммча бўлса майли. Ортиқ зинҳор мумкин эмас. Сен ижобий қаҳрамонсан.

Унинг кўзидаги ҳалиги учқунлар сўнди қолди.

— Шундай қилиб, — давом этдим мен, — ана шу меҳмондорчиликда сен мукофотимнинг ҳаммасини, бунинг устига ойлигим ва тўплаб юрган пулимни... қурилишга... завод чўмилиш бассейнига бераман, дейсан. Қалай, маъқулми?

Унинг мовий кўзларига тикилиб, ҳеч қанақа ташаббус изини кўролмадим. Бирдан миямга бир фикр келиб қолди.

— Топдим! — қичқирдим мен,— йўқ дейдиган бўлсанг...

— Сиз мени уч марта алоҳида квартирани олмасликка мажбур қилдингиз, — гапими бўлди у совуқ оҳангда. — Бирда сўққабош математикка ҳадя қилдим, ёши ўтиб қолган янги келин-куёвларга бўлса ЗАГСда калитни топширдим. Яна учинчи квартирани қўшниларни оғуламасин деб касби фитначи аёлга бердим.

— Тушуниб турибман, бир хиллики ёқтирмайсан. Тўғри қиласан! Наҳотки мени бошқа ҳеч нарса ўйлаб тополмайди десанг? Шундай деб ўйласанг чакки қиласан.

У негадир тасдиқ маъносида бошини қимирлатиб қўйди.

— Бошқа нарса ўйлаб қўйдим, сен ниҳоятда муҳтож бўлсам ҳам мамлакатимиздагиларнинг ҳаммаси алоҳида уй-жой билан таъминланмагунча квартира олмайман, деган мазмунда ариза ёзасан.

У индамади, афтидан мулоҳаза қиларди. Чеҳраси ўзгариб, кўзларидаги мовийлик ўрнини зулмат эгаллади. У ўрнидан туриб, зарда билан қадам ташлаб мен томон кела бошлади.

Бирдан забардаст қўллар гардонимни исканжага олиб қолса бўладими. Қулоғим остида даҳшатли овоз янграли:

— Мен энг саховатли иш қилмоқчиман. Сени бўғиб ўлдираман!

— Тавба қилдим... Тав... қўрқувдан овозим чиқмай, хириллаб қолдим.

Қўллар бўшашди. Атрофга қарадим. Хонада ҳеч ким йўқ эди.

— Қани у? Қани у? — деб бақирдим.

Жавоб ўрнига хахолаган заҳарханда кулги эшитилди. Кулги ёзув столидан эшитиларди. Столда замонамиз қаҳрамони тўғрисидаги ҳикояларим қўлёзмаси тартибсиз ётарди. Мен бу ҳикояларни редакцияга олиб бормоқчи эдим. Саросима ичида саҳифаларни ғижимлаб, корзинага иткитавердим.

Қўлёзманинг ҳаммасини корзинага ташлаб бўлган ҳам эдимки, кулги тўхтади. Пешонамдаги муздек терни артдим.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

✦ ТОШКЕНТ. Қатортол кўчасида яна бир кўп қаватли турар-жой биноси фойдаланишга топширилди. Бинонинг биринчи қаватида алоқа бўлими бор.

И. РУСТАМОВ.

✦ БЎКА. Райониинг «Гулистон» колхози маркази тобора гўзаллашиб боряпти. Турли анвойи гуллар очилиб ётган кичик боғ ўртасига доҳиймиз Лениннинг бюсти ўрнатилди.

А. АҲМЕДОВ.

✦ ОРЖОНИКИДЗЕ. Қибрай ва «Красний водопад» совхоз оралиғидаги тўққиз километрлик йўл асфальтланди. «Ташавтомаш» заводи ва чорвачилик институти ўртасида эса автобус қатнай бошлади.

А. ҚОРАХЎЖАЕВ.

✦ «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозининг Ватутин участкасида стадион қурилди. Колхоз спортчилари бу ерда спортнинг бир неча турлари бўйича Калинин районининг бошқа командалари билан учрашувлар ўтказмоқдалар.

Ж. ТУЛАГАНОВ.

✦ «Назарбек» совхози билан «Кўктерак» станцияси оралиғида янги йўл қурилди. 65-«а» маршрутли автобус Охунбобоев номли майдондан ана шу янги йўл орқали «Ёш Ленинчи» колхозига қатнай бошлади.

О. ҒОФУРОВ,
О. ҚОЗОҚБОЕВ.

160 ЯШАР ЧОЛНИНГ ЮРАГИ ЙИГИТЛАРНИКИДЕК БАҚУВВАТ

БОКУ, 3 август (ТАСС мухбири). Бокуга бир неча кун меҳмон бўлиб келган 160 яшар тоғлик чолни врачлар кўриб чиққанларидан кейин «Муслимовнинг юраги ёш йигитнинг юрагидай бақувват», дейишди. Дарҳақиқат, Шерали Муслимовнинг томири минутига 70—72 марта урмоқда, қон босими — 125—75. Унинг асаб системаси осойишта.

Озарбайжон Фанлар академиясининг Озарбайжонда узоқ умр кўриш проблемасини ўрганаётган физиология сектори раҳбари Абдулла Қораев айтдики, ҳозир республикада узоқ умр кўрган одамлардан эллик мингга яқин киши рўйхатда турибди, бу эса, Озарбайжондаги бутун аҳолининг бир процентидан кўпроғини ташкил қилади.

Узоқ умр кўрган кишиларнинг кўплари тоғли ва тоғ этакларидаги районларда, айниқса Лерик районида яшамоқдалар. Шерали Муслимов ҳам шу районда яшайди, 150 яшар Маҳмуд Айвазов ҳам ўз умрини шу ерда ўтказган эди.

А. Қораевнинг фикрича, Ш. Муслимов умрбод қаттиқ режимга риоя қилиб келганлиги, меҳнат қилишни ва дам олишни бир-бирига тўғри қўшиб олиб борганлиги, осойишта ҳаёт кечирганлиги ва характерининг вазминлиги ва, албатта, табиий шароитнинг яхшилиги сабабли шунчалик узоқ яшаб келмоқда.

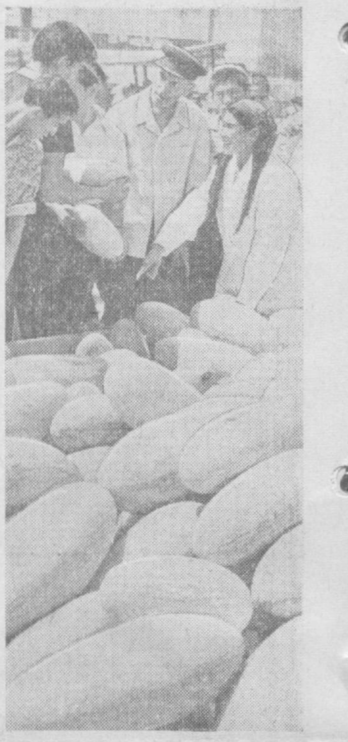

Бу йил Тошкент атрофидаги хўжаликларда полиз экинларидан мўл ҳосил етиштирилди. Бу хўжаликлардан қовун, тарвуз ортиб шаҳар томон йўл олаётган ҳосил карвонларининг кети узилмайди.

Суратда: «Октябрь» колхоз бозорида.

Р. Шамсуддинов фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЕР КУРРАСИДА

СОВЕТ МЕДИЦИНА УСКУНАЛАРИ — ХИРОСИМАГА

ХИРОСИМА, 5 август. (ТАСС). Совет Тинчлик Комитети, СССР Қизил Крест ва Қизил Ярим ой жамиятлари союзи ва Совет тинчлик фонди томонидан атом бомбасидан шикастланган Хиросима шаҳрига туҳфа этилган совет медицина ускуналарини бу ерда тантанали вазиятда топшириш маросими бўлиб ўтди.

Қизил Крест ва Қизил Ярим ой жамиятларининг вакили Ф. Г. Захаров совет кишиларининг туҳфасини Хиросима префектурасининг губернатори Ицуо Наганога топширар экан, совет халқининг хиросималиклар кўрсатган мардликка ва уларнинг ядро қуролига қарши тинчлик учун олиб бораётган муваффақиятли курашига қойил қолганлигини изҳор қилди.

Хиросима префектурасининг губернатори Нагано, Хиросима шаҳрининг мэри Хамаи ва атом бомбасидан шикастланганлар учун Хиросимада очилган госпиталнинг директори Фумио Сигэто, атом бомбасидан шикастланган Хиросима ва Нагасаки шаҳарлари аҳолиси ташкилотларининг вакиллари, шунингдек Хиросимадаги кўпгина медицина муассасалари ва ташкилотларининг шу маросимда ҳозир бўлган вакиллари бу қимматли ва керакли туҳфа учун совет кишиларига қизғин ташаккур айтдилар. Туҳфа қилинган энг янги медицина ускуналари орасида қон томирларини, ўпкани чоклаб тикадиган аппарат,сунъий буйрак ва жами 20 миллион иеналик 42 та ҳар хил номдаги бошқа асбоблар бор.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИДАН КЕЛГАН МЕҲМОНЛАР ТУНИСДА

ТУНИС, 5 август. ТАСС мухбири А. Макаров хабар беради:

Совет Ўзбекистонидан келган бир группа туристлар Тунисда бир ҳафта меҳмон бўлди. 20 кишилик бу группада энг хилма-хил касбдаги кишилар—инженерлар, химиклар, ўқитувчилар, юристлар ва бошқалар бор эди.

Совет туристлари Тунисда бўлган вақтларида Тунис пойтахти ва унинг атрофидаги диққатга сазовор тарихий жойлар билан танишдилар, оқ ғиштин иморатлари кўп бўлган Бизерта шаҳарини томоша қилдилар, Манзил-бурғибадаги кема ремонти заводини, Қайруандаги гилам фабрикасини, Ниа бель шаҳридаги кулолчилик устахоналари, Тунис қишлоқ хўжалик кооперативларини бориб кўрдилар, Ҳаммаметдаги ва бошқа жойлардаги машҳур пляжларда дам олдилар.

Тунисда кооператив ҳаракати кенг авж олганлиги, шаҳарларни ободонлаштириш ишлари, шунингдек тунисликлар ҳамма жойда ўзбекистонлик меҳмонларни ғоят самимият ва хурсандлик билан кутиб олганликлари совет туристларида алоҳида катта таассурот қолдирди.

Ўзбекистонлик туристлар Марокашда бўлиб, сўнгра Тунисга келган эдилар.

Бу ердан улар Бирлашган Араб Республикасига учиб кетишди.

Дадил ҳужум

НЬЮ-ЙОРК, 5 август. (ТАСС). Жанубий Вьетнам партизанлари Американинг Да-Нангдаги ҳарбий базасига яна бир дадил ҳужум қилдилар. Вьетнам ватанпарварлари партизанларнинг қўшинларига ва Вьетнам Демократик Республикаси территориясига ҳужум қилаётган Америка реактив бомбардимончи самолётларини ҳамда бошқа ҳарбий эҳтиёжларни ёнилғи билан таъминлаб турувчи энг йирик омборлардан бирини портлатиб юбордилар.

Омборга ҳужум қилган партизанларнинг кичик бир группаси дейилади чет эл информация агентликларининг хабарларида, соқчиларни яшин тезлигида ва овозини чиқармасдан бир ёқлик қилди, омборни қўриқлаб турган гарнизонни қимир эта олмайдиган қилди ва ҳатто ўт ўчиришда ишлатиладиган ҳамма воситаларни ишдан чиқаришга улгурди.

Ҳаммаси бўлиб еттита ёнилғи резервуари яксон қилинди.

Маълумки, ана шу Да-Нангда партизанлар бир вақтлар аэродромни ишдан чиқарган ва ундаги самолётларни яксон қилиб ташлаган эдилар, шундан сўнг Да-Нангни «мустаҳкам муҳофаза қилиш» учун бу ерга Америка денгиз пиёда қўшинларининг махсус бўлинмаси келтирилган эди.

Қатъий норозилик

ХАНОЙ, 5 август. (ТАСС). 1965 йил 4 августда Америка самолётлари Вьетнам Демократик Республикасининг территориясига навбатдаги қароқчилик ҳужумини қилди ва бошқа объектлар қаторида Нам-Динь шаҳрини 7-марта бомбардимон қилди, дейилади Вьетнам Халқ Армияси олий қўмондонлиги алоқа миссиясининг бошлиғи полковник Ха Ван Лауннинг Вьетнамдаги кузатувчи ва контроль қилувчи халқаро комиссияга юборган шошилинч мактубида, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги. АҚШ авиацияси Ханойдан 38 километр ғарби-жанубдаги Ван-Динь шаҳри атрофини ҳам бомбардимон қилди. Бомбардимон натижасида, дейилади мактубда, тинч аҳоли ўртасида ўлдирилганлар ва жароҳатланганлар бор.

Америка империализмининг ана шу ошкора агрессия ҳаракатлари бутун прогрессив инсониятга тўғридан-тўғри дағдаға қилиш бўлиб, АҚШ президенти Жонсоннинг тинчликка интилаяпман, деган гаплари иккиюзламачилик эканлигини батамом фош қилиб қўймоқда, деб уқтирилади мактубда.

„Сарой ҳукумати"нинг бош министри истеъфо берди

ПАРИЖ, 5 август. (ТАСС). Ҳукумат бош министри Афанасиадис-Новасга 5 августга ўтар кечаси парламентда овозга қўйиш вақтида ишончсизлик билдирилган эди. У бугун истеъфо берганлиги тўғрисида король Константинга ариза топширди. Франс Пресс агентлигининг мухбири Афинадан ана шуни хабар қилди.

Афанасиадис-Новас король билан суҳбати тугагандан кейин бундай деди: «янги ҳукумат тузилганга қадар ўз вазифамни бажариб туришни король мендан илтимос қилди».

Мухбирнинг хабарида айтилишича, Афина полицияси жанговар тайёр ҳолга келтирилган. Король саройи ва парламент биноси атрофида соқчилар кучайтирилган. Бундан ташқари сиёсий танглик давом этган бутун даврда кўчаларда ҳар қандай намойишлар ўтказиш тақиқланган.

Вьетнам Демократик Республикаси. Ханойда Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилган механика заводи 16 турда маҳсулот ишлаб чиқаряпти. Бу ерда 70 бригадага социалистик меҳнат бригадаси деган фахрли ном берилган. Ҳозир корхона ишчи ва хизматчилари Америка агрессияси билан кураш фонди учун ҳар куни қўшимча равишда бир соат ишлаш ҳаракатига қўшилдилар.

Суратда: шу заводнинг темирчилик цехида.

Ф. Соболев фотоси.
(ТАСС фотохроникаси)

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Мамлакат чемпионатининг иккинчи даврасини биринчи бўлиб пойтахт торпедочилари билан темирйўлчилари бошлаб беришган эди. Ўтган куни эса яна бир неча учрашувлар бўлди. Энг йирик ҳисоб Одессада қайд қилинди. Маҳаллий «Черноморец» футболчилари Бокунинг «Нефтяник» командасини 4:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Тўпларни Москаленко, Каневский, Лобановский ва Чеботаревлар киритди. Пойтахтнинг «Динамо» ва Марказий Армия спорт клуби командалари учрашувида армия футболчилари иккита тўп киритдилар. Аммо ҳисоб 1:1. Матчнинг 18-минутида Каштанов Л. Яшинни тўпни дарвозадан олиб чиқишга мажбур этган бўлса, иккинчи тайм бошларида ҳимоячи Понамарев шошиб қолиб тўпни ўз дарвозасига йўналтирди. Ўтган йилги мамлакат чемпионлари Тбилисининг «Динамо» командасининг яна омади келмади. Улар ўз майдонларида киевлик клубдошларидан 0:2 ҳисобида енгилишди. «Шахтер» (Донецк) — СКА (Ростов-Дон) учрашувида ҳисоб очилмади.

Биринчи даврадан сўнг

РСФСР 5-зонасида қатнашаётган командалар биринчи давра матчларини тугатдилар. Фарғонанинг «Нефтяник» командаси 30 очко билан биринчи ўринга чиқди. Андижоннинг «Спартак» ва Чирчиқнинг «Химик» футболчилари ҳам ишқибозларни бир мунча хурсанд этишди. Аммо бу клуб футболчилари бундан ҳам яхшироқ натижаларга эришишлари мумкин эди. Бироқ сафарда яхши ўйнай олмай қимматли очколарни бой бериб қўйдилар.

Биринчи даврадан сўнг командаларнинг турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў.	О.
«Нефтяник» Ф.	19	30
«Иртиш» О.	19	29
«Строитель» У.	19	27
«Помир» Л.	19	23
«Металлург» М.	19	23
«Спартак» Ан.	19	22
«Металлист» Ж.	19	21
«Химик» Ч.	19	20
«Зарафшон» Н.	19	20
«Локомотив» Ор.	19	19
«Металлург» Чм.	19	19
«Труд» Кр.	19	18
«Динамо» Ц.	19	17
«Торпедо» М.	19	17
«Химик» С.	19	15
«Свердловчи»	19	15
«Шахтёр» Ўш.	19	15
«Спартак» С.	19	15
«Захмет» Ч.	19	8
«Металлург» Зл.	19	7

ЎЗБЕКИСТОН АЛЬПИНИСТЛАРИ АВСТРИЯГА ЖЎНАБ КЕТИШДИ

5 августда республикамизнинг энг кучли альпинистларидан 15 киши Австрияга жўнаб кетди.

ЎзТАГ мухбирига республика альпинизм федерациясида маълум қилишларича, совет ва австрия альпинистлари ўртасидаги дўстлик Кавказда «Безенги» лагерида туғилган.

Делегация составида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер, спорт мастери В. Элчибеков, куни кеча Коммунистик Академия номли чўққини забт этганлар А. Пьянков, Х. Яхин, Г. Круковский, А. Лябин, Ўзбекистон альпинизм спорти федерацияси раиси П. Карпов ва бошқалар бор.

Спортчиларимиз австриялик дўстлари билан баланд-баланд чўққиларни забт этишда қатнашишади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Маймоқ, Серенгетиялик юлдузлар** (болалар учун), 18.25 — **Телевизион янгиликлар**, 18.40 — **Чет эл кинохроникаси** ва **Чол билан кампир бўлган экан** номли бадиий фильмнинг 1-қисми.

20.00 — **Голубой Огонёк.**

21.10 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.15 — **Сатира ва юмор**, 21.50 — **Телевизион янгиликлар**, 22.05 — **Концерт** (ўзбек куйларидан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/VIII да **Трубадур**, 8/VIII да кундуз **Севилья сартароши**, кечқурун **Масхарабозлар** ва **Концерт бўлими.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Никоҳсиз туғилганлар — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кундуз соат 5 дан), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Севги ва кўз ёши — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

1002 кеча — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Скарамуш (эрталаб соат 11, кундуз 1, 3 ва 5 яримда), **Бепоён юртим менинг** (панорамали фильм, (кеч 7 ярим ва 9 яримда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Улуғ Ватан уруши — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 ва кундуз 4 да).

Италиялик Варшавада — «ИСКРА» (кундуз соат 5 гача).

Соф кўнгил (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кеч соат 8-20 минутда).

Шчорс — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 9 да бошланади)

Италиялик Варшавада — «ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли.

Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг — НАВОИЙ номли.

Тинч кунлар — «1 МАЙ».

Ҳинд маликаси шарпаси — «УДАРНИК».

Улуғ Ватан уруши — ТЕЛЬМАН номли.

Севги ва кўз ёши — ПУШКИН номли.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДОМНА ҚУРИШ БОШҚАРМАСИГА

инженер-геодезист, автойўл механизмлари билан таниш нормаловчи, меҳнат ва иш ҳақи инженери, шоферлар, слесарлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 54-разъезд (18-автобуснинг охирги остановкаси).

«ДАМАЧИ» БОҒДОРЧИЛИК-УЗУМЧИЛИК СОВХОЗИГА

бухгалтерлар, русча секретарь-машинистка

КЕРАК

Томорқали уй-жой билан таъминланадилар.

Совхозга Охунбобоев майдонидан қатнайдиган 64-автобусда «Фрунзе қишлоқ совети» остановкасигача борилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиет ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 02234. Индекс 64969. Нашр. № 1820.